

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 53. No. 256.
1938. november 13., vasárnap.

Pedactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietară: Societatea Anonimă p. editura ziarului Aradi Közlöny, Inreg. in Reg. Publ. Periodice sub No. 146—1938. Trib. Arad.

Mit szabad?

Irtá: Márai Sándor

Egy amerikai sajtóügynökség jelenti, hogy Emily Post, a társadalmi és illemtudományok leg-híresebb tengerentúli szakértője, lényegesen átdolgozott kiadásban jelentette meg híres „Kék könyvét”, amely husz év előtt csaknem felebezhetetlenül magyarázta meg a yankeeknek, mit szabad és mit nem szabad. Emily Post könyve 20 év alatt elévült. Ami 1920-ban illett, az ma rossz módor, ami két évtized előtt tilos volt, az ma természetes. Most természetesen nemcsak arról van szó, illik-e társalgás közben feltenni a lábat az asztalra, cégvezetők rághatják-e körmüket a színházban, fiatal leány elmaradhat-e órák hosszat bizalmas kettesben díjnyertes boxolókkal egy esőnakhán s uriember viselhet-e sötétkék ruhához halványzöld nyakkendőt? E nagyfontosságú kérdések már Amerikában is megfelelően tisztáztak: husz év nagy idő egy fiatal nemzet életében s aki az amerikai társadalom szokásait és erkölcsait Emily Post híres „Kék könyvé”-ben osztogatott tanácsok szerint itéli meg, alaposan téved. A civilizáció előbb-utóbb mindenkinek levágja a körmét s levantei kivándorlókat is vilámgyorsan leszoktat arról, hogy a moziban köpdössenek.

A híres tengerentúli illemtan szerzője könyve új kiadásában azokkal a mélyreható változásokkal foglalkozik, amelyek husz esztendő alatt csaknem felismerhetetlenül megmáskosították a nő társadalmi helyzetét, a férfi és a nő egymáshoz való viszonyát. A dohányzó nő, a nő, aki férfitársaságban kifizeti saját s esetleg pénztelen férfifüsmérőse vacsoráját, a nő, aki gyanútlanul és mellékgondolat nélkül megy el vacsorázni egy legénylakásba, a weekendek erkölce, a garde dame hiánya, az utazó nő, aki filckalariját félrecsanva egvedül kóborolja be a világot s természetesen a dolgozó nő, aki vállalja a felelősséget önmagáért, mind erkölcsi, mind szociális kérdésekben: ezek a változások és tünetek készítették a híres amerikai illemtanárnot könyve javított, lényegesen átdolgozott kiadásának közrebecsajítására. Emily Post egy napon riadtan vette észre, hogy az első kiadás alapelvei ijesztő gyorsan elavultak. A világnak más az erkölce, mint volt husz év előtt? Valószínűleg nem. De a nő, mint társadalmi jelenség, garde nélkül jár e változott világban. A tisztességes hölgy, aki a fiatalkorú hölgyet mindenhova elkísérte, állástalan és fölösleges. A fiatal hölgy egvedül jár a világban s nem fél többé tőle.

Illemtanokat mindig lelkesedéssel olvashatunk, mert nincs szebb, mint a pontokba szedett rejtély, az emberek együttélésének illemszabályok szerint rögzített és sterilizált rejtélye. Azok az alkalmi Knigge-k, amelyek megtanítanak rá, hogy bemutatkozó látogatásnál leghelvesebb csikos nadrágban, fekete kabátban, cilinderünket és keztyűnket balkezünkben szorongatva, határozott lépésekkel állítani be a szalonba, meghajolni a ház urnöje előtt, s férfias hangon jelenteni: „Nevem Kovács Imre miniszteri tanácsos” — illemtan könyv soha nem adja miniszteri tanácsosnál alább! — mindig számíthatnak a népszerűsége: mért mentől ordinárabb kifelé egy kor, annál bizonytalanabb és félszegőbb befelé. Jól viselkedni, micsoda titok! Emily Post könyvének javított kiadása ellenállhatatlanul szuggerálja egy nagy, törszerű, nemcsak Amerikában érvényes, általános és átfogó szempontok szerint szerkesztett illemtan könyv szükségességét. Legfőbb ideje, hogy végre megírja valaki az új Knigget.

KIRÁLYI SZAVAK:

— „És ma éppen úgy, mint a múltban, a problémák nagy vonalakban egy és ugyanazon módon jelentkeznek: erkölcsös élet, lelki megerősödés a hitben, kulturális haladás a román tudomány fejlesztése és az ország erősítése által, hogy ellenállhasson a balsors korszakaiban minden belső és külső ellenségnek.”

Fényes fogadtatást készítenek elő Londonban Őfelsége és a trónörökös látogatása alkalmából

Az angol sajtó a nagyjelentőségű londoni királylátogatójáról — Bucuressti-londoni gazdasági lengyel alakul a két ország között

London. (Rador.) Őfelsége II. Carol király és Mihai nagyvajda közeli londoni látogatásával kapcsolatban az összes angol lapok dicsérő szavakkal emlékeznek meg az uralkodóról és felséges fiáról. A „Daily Sketch” azt írja, hogy II. Carol király londoni látogatása Anglia részére új orientációt jelent Kelet és Középeurópában. A lap ezzel igyekszik megvilágítani a román uralkodó angliai látogatásának fontosságát.

A szombat reggel megjelent londoni lapok több hasábos című cikkben foglalkoznak Őfelsége II. Carol király és Mihai nagyvajda londoni látogatásával. A lapok a román uralkodó és Mihai nagyvajda fényképeit is közlik. A lapok részletesen foglalkoznak II. Carol király személyével. Méltatják kivételes képességeit, nagy tudását és rámutatnak londoni látogatásának jelentőségére. Közlik a lapok Carol király és Mihai trónörökös ünnepi fogadtatásának részleteit is.

Az új Knigge megtanítaná az emberiséget arra, hogy illik otthon és társaságban viselkedni? Olyan Knigge-re gondolunk, mely nemcsak a nyakendőválasztásban ad tanácsot, hanem a pályaválasztásban is, — egy Knigge, ilyen fejezetekkel: „Hogyan viselkedik társaságban a diplomás ember, akinek már hét éve nincs állása?” — vagy: „Illik-e hadüzenet nélkül lebombázni ártatlan városokat?” — vagy: „Hogyan viselkedik egy angol nagykövet, ha sétakocsizás közben váratlanul lelővik?” Ezek az illemtudományok körünkben átkozottan tisztázatlanok és aktuálisak. Egy nagy Knigge, mely megtanítja az embereket, ho-

gátásának jelentőségére. Közlik a lapok Carol király és Mihai trónörökös ünnepi fogadtatásának részleteit is.

A Daily Sketch teljes oldalon keresztül foglalkozik Őfelsége II. Carol király és Mihai trónörökösnek londoni látogatásával. A lap rámutat arra, hogy II. Carol király 19 millió állam uralkodója. Külön fejezetet szentel az újság Őfelsége II. Carol király személyének. Magasztaló hangon emlékszik meg a lap az uralkodó személyéről és megvilágítja annak a nagy munkának jelentőségét, amelyet II. Carol király fejtett ki, hogy országa békéjét biztosítsa. II. Carol király rendkívül nagy tudású államférfi — írja a lap — és képességeiről már trónralépése alkalmával fényes tanubizonyítást tett. Határozottan vezette országát a boldogabb jövő felé és az általa átszervezett állam berendezését teljesen modern alapokra helyezte. Munkatársai pedig Románia legértékesebb emberei. Megállapítja a lap, hogy az uralkodó nagy gondot fordít az ifjúság nevelésére is és a király programja alapján nevelt román ifjúság az angol ifjúság színvonalára került. Leszögezi a lap a román ifjúság lojalitását és hűségét is. Közli a lap azokat az energikus intézkedéseket is, amelyek által az uralkodó az ország belső békéjét biztosította, s mely által kiküszöbölte az anarchiát.

Végül rátér az újság azokra a körülményekre, amelyek eddig késleltették II. Carol király londoni látogatását, ezek között szerepel V. György király betegsége és halála, valamint Edvard király lemondása, továbbá az Anschluss is. Részletezi azután az újság II. Carol király és a trónörökös londoni ünnepélyes fogadtatásának részleteit és hangsúlyozza azokat a fontos problémákat, amelyek megbeszélés tárgyát fogják képezni. Angliának ugyanis jelentős érdekei fűződnek Románia

gyan kell viselkedni egy öntudatosan rosszmódo-ru világban, egy „Kék könyv”, mely szabályos paragrafusokban tiltakozik az illemsértések ellen, melyeknek elkövetői nap, mint nap felrakják lábukat egy kultúra asztalára, egy Knigge, amely megszabja, hogyan maradhatunk európai emberek a Sorssal szemben, mely elviselhetetlenül gorbos és közönyös: ez lenne az aktuális könyv. Időszerű, szükség van rá és sikere lenne. Egy könyv, mely megtanítja az európai embert arra, hogy e században is európaihoz méltóan viselkedjék: ez az új Knigge, melyet sokan várunk. Egyelőre hasztalan várjuk.

Tej

Kneipp és Franck

Tejéskávé

mindenkinek és mindennap!

prosperitásához, míg Románia Angliával kapcsolatos kereskedelmének kibővítését óhajtja. A lap cikkének befejezéseként annak a véleményének ad-kifejezést, hogy bármely más állam főt elsodortak volna a mostani közép-európai események. II. Carol király azonban szilárdan vezeti országát és megtartotta barátait.

Az uralkodó londoni látogatása alkalmából lord Lloyd Dolobrau, az alábbi felhívást bocsátotta ki:

— „Mint a külföldi kulturális kapcsolatokat ápoló britt bizottság elnöke küldöm ezt a felhívásomat a román olvasóknak. Őfelsége II. Carol király Londonba érkezése előtt.

— Románia és Nagybritannia között oly erős kulturális és gazdasági összeköttetés áll fenn, hogy Őfelsége II. Carol királynak fővárosunkba való érkezése azt méltóképpen igazolja. November hónapban, a bucarestii új angol intézet megnyitása alkalmával élveztem a román vendégszeretetet.

— Az angol nép a legnagyobb elégtétellel várja, hogy Nagyrománia uralkodóját meleg fogadtatásban részesíthesse és emlékezzék a 20 év előtti eseményekre. Engedtessek meg nehem, mint az említett egyesület elnökének, hogy kifejezzem ezúton is azt a meggyőződésemet, hogy Őfelsége II. Carol király a lemaradandó emlékekkel fog hazatérni a britt szigetekről.

Visconte Samuel Moonth-Carmel volt belügyminiszter és palesztinai volt főmegbízott, a lordok háza ellenzéki leaderjének felhívása:

— Őfelsége II. Carol, Románia uralkodó-

jának angliai látogatását általános érdeklődéssel és nagy elégtétellel várja az angol közönség. Egyhangú meggyőződése minden angol alattvalónak, hogy Romániával a legszorosabb baráti, politikai és gazdasági kapcsolatokat kell fenntartani. Ez a meggyőződés nem azért gyökerezett meg az angol népben, hogy vetélytársa legyen más országoknak, hanem bensőséges meggyőződés ez, amely, a történelmi eseményekből származik. Nem lehet kétséges, hogy ezen felül a legbarátságosabb és legszívélyesebb módon fog megnyilvánulni az angol nép rokonszenvére Románia nagy uralkodója iránt. Ezt kívántam felhívásomban hangsúlyozni Románia népe előtt.

A londoni program

A „Times“ közli Őfelsége II. Carol király londoni látogatásának részletes programját. Eszerint november 15-én Őfelségét és Mihai nagyvaidát Franciaországból egy angol cirkáló viszi át a La Manche-csatornán. A cirkálót két hadihajó kíséri. Dowerben a kenti herceg várja az uralkodót, Grigorcea követ társaságában. Dowerben Őfelsége felszáll a

különvonatra, ahol felszolgálják a dinert. Három órakor érkezik a királyi különvonat a Victoria pályaudvarra, ahol az angol királyi pár, a Gloucesteri herceg, Chamberlain és az angol kormány valamennyi tagja, továbbá a diplomáciai testület és a román követség tagjai várják Őfelségét és a nagyvaidát. A Victoria pályaudvarról a Buckingham palotába hajtának, majd öt órakor az uralkodó és Mihai nagyvaida Mary özvegy anyakirályné kastélyába hajt.

Öt óra 45 perckor Őfelsége a kerületi városházára megy, ahol az ősi angol szokások szerint a polgármester és a városi tanács üdvözi. Nyolc óra 30 perckor diner lesz a Buckingham palotában. A következő nap, november 16-án 12 óra 15 perckor London lordmájorja üdvözi Őfelségét és Mihai nagyvaidát, 16 óra 30 perckor ünnepélyes fogadtatás a román követségen és 20 óra 30 perckor pedig ugyanott diner az angol királyi pár tiszteletére, 23 óra 30 perckor a Buckingham palotában fogadtatás Carol király tiszteletére. November 17-én Őfelsége és Mihai nagyvaida meglátogatják a tengerészeti egységeket és 20 óra 30 perckor a Foreign Office, a külügyi hivatal rendez dinert az uralkodó tiszteletére.

Őfelsége II. Carol király londoni útjával kapcsolatban új fejezete nyílik meg az angol-román szoros összeköttetéseknek. Rendkívül jellemző az a tény, hogy a Guildhallban a királyi vendéget megkülönböztetett ünnepséggel fogadják és ott egy aranykazettát nyújtanak át az uralkodónak. Őfelsége II. Carol király kifejezte abbeli kívánságát, hogy megismerkedjék az angol kereskedelmi élet vezetőivel. Kétségtelen, hogy a meginduló tárgyalások teljesen átszervezik a két ország között fennállott kereskedelmi összeköttetést és azt felfrissítik. A Közép-európaian előállott új helyzet következtében Bucuresti azon az uton haladt. — írják a lapok — hogy Délkelet-Európa legfontosabb kereskedelmi központjává váljon.

Őfelsége II. Carol király elhatározott szándéka fővárosának olyan átalakítása, hogy az Kelet-Európa kereskedelmi magva legyen. Ez az első lépés a london-bucurestii tengely kiépítésére és ennek következményeként Bucurestiből Kelet-Európa pénzügyi központja lesz.

A világ legkiválóbb
1939-es super-rádiói Minerva, Horynphon, Siera, Veres László
kedvező részletfizetésre is Ingelen, Orion rádiószaküzletében
kaphatók és pedig: Bu. Reg. Ferdinand 47. Tel.: 27-56.

Úlságosan házias

Irtá: STELLA ADORJAN

A házaspár most fejezte be az ebédet.)

FELESÉG: Nem akarsz egy pohár barackot?

FÉRJ (meghatva a figyelemtől): Ó, nagyon szépen köszönöm.

FELESÉG (tölt magának is): Egészségedre!

FÉRJ: Furcsa színe van ennek a baracknak.

FELESÉG: Előbb kóstold meg, aztán beszélj!

FÉRJ (lehajtja és faldoklik.)

FELESÉG: Mi az?

FÉRJ (nyelési zavarokkal küzdve): Könnyű azt mondani, hogy előbb kóstoljam meg és aztán beszéljek, csak hogy a kóstolás után egy hang sem jön ki a torkomon. Kchkh l. (kétségbeesetten krárog.)

FELESÉG: Nem izlik?

FÉRJ: Hol a csudába szedted ezt a kotyvalékot?

FELESÉG (ugy mondja, mint egy világmárkát): Hát ha tudni akarod, itthon készült.

FÉRJ: Te főzted?

FELESÉG: Én magam, ugyanis...

FÉRJ: Mielőtt úgy kezdenéd, hogy a „mai világban“, figyelmeztetlek: nem lehet olyan világ és olyan erőszak, hogy én valaha is ebből még egy gyűszűnyit is igyam.

FELESÉG (sértődötten): Kérlek, kérlek... mondhatom, hogy Janinak nagyon izlett!

FÉRJ: Ki az a Jani?

FELESÉG: A vice. Csak ne kicsinyeld le a szakélmét. Nyugodt lehetsz, több barackpálinkát ivott már életében mint te.

FÉRJ: Add át neki az én részemet... (A tekintete valami után kutat.)

FELESÉG: Mit keresel fiam?

FÉRJ: Cigaretta.

FELESÉG: Parancsolj (megkinálja.)

FÉRJ (rágyújt, majd folytatja az előbb átmenetileg abbahagyott köhögést): Mi van ebben a cigarettaiban?

FELESÉG: Dohány!

FÉRJ: Ebben? Hiszen olyan, mint amikor a háboruban hulló falevelet sodortunk...

FELESÉG: A hulló falevelet nem sodortatok, hanem énekeltétek, azonkívül ez a cigaretta itthon készült. Takarékosagból.

FÉRJ (bevágja a hamutartóba): Add oda Janinak! Nekem elég volt ezekből az otthon készült holmiból!

FELESÉG: Már az is baj, hogy a feleséged túlságosan házias?

FÉRJ: A legnagyobb baj! Néhány hete, hogy elkaptad ezt a háziassági ragályt és azóta tönkretetted az életemet. Itthon készíted a szappant, a fagygyertyát, a lekvárt, a szódavizet és a pattogatott kukoricát. Itthon gyártjuk a suviszket és házilag állítjuk elő a fogkrémet. Sohse tudom, hogy melyik az egyik, melyik a másik. A konyhában készül a francia kölnivíz, amitől nemcsak a konyha uszik elviselhetetlen illatban, hanem az egész lakás. Itthon készül a tejszínhab, de itthon

készül a tej is, amiből gyártod. Megszokott kecskeméti barackom helyett kotyvalékot kapok, remek egyiptomi cigarettám helyett bagót és antracén tinta helyett valami fekete folyadékot, ami undorodik a papirtól, viszont imádja a tenyeremet, nincs az a szappan, ami lebeszelné onnan, pláne a te szappanod, ami az uriszobában készül a fürdőszobában gyártott margarinból.

FELESÉG: Más férj boldog volna, ha a felesége mindent házilag intézne el.

FÉRJ: Én nem vagyok beteg, és megtiltom neked ezeket a kotyvasztásokat, vagy pedig az egész vonalon vezessz be a háziasságot!

FELESÉG: És pedig?

FÉRJ: Varrd itthon a ruháidat, csináld magad a kalapjaidat és horgold a harisnyáidat.

FELESÉG: Ez a köszönet, amiért megvettem egy csomó praktikus háztartási könyvet és igyekszem mindent költségmentesen előállítani. Vedd tudomásul, hogy nem hagyom magam terrorizálni, inkább haza megyek a mamához és elválok.

FÉRJ: Parancsolj! Akár ma beszélhetünk az ügyvéddel.

FELESÉG: Isten őrizz! Tegnap vásároltam egy praktikus kis könyvet, az a címe „Hogyan kell elválni, mennyi tartásdíj jár az asszonynak?“ Ha nagyon ugrálsz, széjjelmehtünk, de nem fogom engedni, hogy ügyvédnek adjuk ki a pénzt, amikor házilag is elválhatunk.

CORSO 11.30 és 3 mérs. 5, 7.15 és 9.15.

BURGTHEATER

Willy Forst rendezése. Werner Krauss, Olga Tsocheova, Hans Moser és Willy Elshberger.

Paramount és O. N. T. Journal és színes hirdető. Tel.: 20-6

15 000 teljes rádió-tomboláshoz nyereséves-nyek

Csakis görögkeleti vallású tanerő taníthat magyarul az aradi tanítóképzőben, — a tanintézet igazgatója szerint

Ismeretes, hogy a közoktatásügyi minisztérium elrendelte, hogy az ország kisebbség-lakta vidékein működő tanítóképzőkbe vegyék fel a tantárgyak közé a kisebbségi nyelvek tanítását. A magyar nyelv oktatását a marosvásárhelyi és aradi férfi tanítóképzőbe és a kolozsvári tanítóképzőben rendelték el. Az Aradi Közlöny a közelmúltban beszámolt már arról, hogy az erre vonatkozó minisztériumi rendelkezés már megérkezett az aradi tanítóképző igazgatóságához, azonban a végrehajtási utasítást csak most juttatták el az iskola vezetőségéhez.

Munkatársunk e kérdéssel kapcsolatban felkereste *Lepa Caius* aradi tanítóképző igazgatóját, akit a következő nyilatkozatot adta:

— A magyar nyelv oktatására vonatkozó utasítás most érkezett meg Aradra. Eszerint a magyar nyelv kötelező tantárgy a tanítóképző felső osztályaiban.

— A magyar nyelvből évvégi vizsgálatot is tartanak, éppen úgy mint a többi tantárgyakból?

— Erre vonatkozólag semmiféle utasítás nem érkezett. — mondotta a tanítóképző igazgatója.

— Mikor kezdik meg a magyar nyelv oktatását az aradi tanítóképzőben?

— Határozott választ erre vonatkozólag még nem lehet adni. — A tanár személyének megválasztása komoly gondot okoz, mert a tanítóképzőben nem taníthat más csak görög keleti vallású tanerő. Kétségtelen, hogy görög keleti vallásúak nagyon kevesen beszélnek tökéletesen magyarul, éppen ezért a tanár kiválasztása nagyon nehéz. — A tanár személyére vonatkozó jelentést csak néhány nap múlva tudom elküldeni a minisztériumnak, s csak a jóváhagyás után kezdhetjük meg a magyar nyelv oktatását a tanítóképző felső osztályaiban.

Csehszlovákia két szénbányát kapott vissza Lengyelországtól

Prágából jelenti a Rador: Brabcik csehszlovák tábornok, a csehszlovák—lengyel határmegállapító bizottság csehszlovák tagja, két szénbánya visszaadását kérte Csehszlovákia számára, amelyek a lengyelek által elfoglalt területen fekszenek. Miután a lengyeleknek a kérés teljesítése ellen nem volt kifogásuk, ennek következtében a két szénbányát visszaadják Csehszlovákiának.

Lefokozott főhadnagy

Bucurestiből jelenti: A katonai törvényszék Cerchez Stefan alezredes hadbíró elnökletével most foglalkozott Carianopol N. főhadnagy bűnügyével. A főhadnagyot azzal vádolták, hogy mint adminisztrációs tiszt kétmillió leies csalást követett el az ezred kárára. A katonai törvényszék a perbeszéd elhangzása után öt évi fegyházra és 5000 lei pénzbírságra, valamint lefokozásra ítélte a bűnös főhadnagyot, közokirathamisítás, sikkasztás és hűtlen szolgálatteljesítése miatt.

Most hétfőn és kedden, 2 propaganda napon

saját áron

árusítók

Bársony

harisnya- és kötőárúház

*Az a finom,
gyengéd illat*

HUDNUT

EAU DE COLOGNE

ILLATOSITVA

GÉMEY

RICHESE

LE DÉBUT VERT

LE DÉBUT NOIR-val

amelyet a Richard Hudnut-kölniviz áraszt a jól ápoltság és az elegancia légkörével veszi Önt körül és kihangsúlyozza az Ön modern egyéniségét.

Ön is Hudnut készítményeit válassza. Ez a világhírű név kezekedik a készítmények választékosságáról előkelőségéről.

Kassán müegyetemet állít fel Magyarország

Egyezés készül a csehek és szlovákok között

Budapestről jelenti: Horthy magyar kormányzó ma délelőtt 11 órakor Kassára érkezett.

A magyarországi mérnökök társasága tegnap összeövetelén indítvány hangzott el, hogy Kassán müegyetemet állítsanak fel. A kormány részéről megjelent Petneházy iparügyi államtitkár, melegen üdvözölte az indítványt és kifejezte azt a reményét, hogy a müegyetem felállítása mielőbb történjék meg.

Prága. A Ceteka ügynökség határozottan cáfolja azokat a híreket, amelyek szerint Kárpátalja vidékén rendzavarások történtek és viszály tört volna ki a csendőrök és lakosság között.

Sidor képviselő a szlovákok nevében kijelentette, hogy az új elnök személyében a szlovákok és csehek meg akarnak egyezni és olyan elnököt választani, aki nem a régi rendszer híve. Az elnököt állítólag csak ideiglenes jelleggel választanák meg körülbelül 2—3 héten belül, miként ideiglenes jellegű alkotmányt is készítenének, amely szabályozza a köztársaság szövetségi politikáját, főleg pedig Szlovákia jogi helyzetét. A választójog kérdésében vannak még bizonyos ellentétek, mert a nemzeti egység pártja a többségi elven alakuló egyéni választási rendszert kívánja, míg a baloldali pártok a jelenlegi választási rendszer fenntartását.

Az új prágai képviselőháznak 237 képviselője lesz, mert 63 a területcsatlások révén mandátumát elvesztette. A szenátusnak 119 tagja marad, míg 31 más állam alattvalója lett. A köztársasági elnököt tehát 356 szava-

zásra jogosult választja. Ugyancsak Prágából jelenti, hogy Durcsánszky szlovák miniszter és Karmasin államtitkár, a német ügyek intézője gazdasági tárgyalásokra Berlinbe utaztak. (Rador.)

31 állam képviselője Kemál temetésén

Istanbul. (Rador.) Az elhunyt török köztársasági elnök temetésén 31 állam képviselti magát. Jugoszláviát Stojadinovics miniszterelnök és külügyminiszter képviseli. A külföldi török követségek és képviselők Kemal halála alkalmából egy hónapon gyászt tartanak.

URANIA Premiermozgó Tel.: 12-32.

11.30 és 3-kor mérs. helyár. 5, 7, 15, 9.15

Fegyverbe

(Egy nemzedék tragédiája)

Szerelem, háború, béke, menekülés, megtérés

Spencer T., Gladys G., Franchot T.

Monumentális METRO-film. Új bírádó

GALLIA SELYMEK

A szezon legújabb
párisi szövésmintái

Pactole
Baratex
Bagatelle
Mado

kizárólagos elárusítás

Gallia-nál

TIMIȘOARA, BUL. FERDINAND No. 7

FIKOK AZ ORSZÁG ÖSSZES JELENTŐSEBB VÁROSAIBAN

Négy erdélyi író hitvallása Aradon az erdélyi magyar kulturális közösség megépitendő egységes intézménye mellett

R. Berde Mária, Olosz Lajos, Szentimrei Jenő és Tabéry Géza
megnyilatkozásai az Aradi Közlöny által felvetett új magyar
kulturáció szükségességéről

Szombaton négy kiváló erdélyi író érkezett Aradra: R. Berde Mária, Olosz Lajos, Szentimrei Jenő és Tabéry Géza. Látogatásuk érdekes esemény e város kisebbségi kulturális életében és kiváló alkalom az időszerű kérdések felvetésére: Időszerű-e a romániai magyar kulturális egyesületek szövetségének, az erdélyi magyar kulturális közösség intézmények létrehozása? Ez a kérdés, melyet az Aradi Közlöny „Erdélyi magyar kulturális közösség” címen megjelent vezércikkében vetettünk fel pontosan két héttel ezelőtt, — ma különösen időszerű. Egyesületünk taglétszáma lassan csökken, — s csak a kulturális élet néhány számottevő tagjának hősiesnek minősíthető munkája ébreszti az alvó lelkiismeretet. Kétségtelen, hogy nem tünyságba sülyedt öntudatlanságról van szó, csak könnyelmű közömbösségről, — tehát az érdeklődést keltő munka sohasem lehet hiábavaló. Népünk minden rétegében tudatosítani kell a tételt: nyelvében és kulturájában él és virágzik egy nép.

Létre kell hozni az együttmunkálkodást..?

Az erdélyi magyar kulturális közösség hiányzó intézményének kérdésével elsőnek Szentimrei Jenőt kerestük fel, aki e kérdéssel kapcsolatban a következő nyilatkozatot adta:

— Feltétlenül hasznos lenne egy ilyen országos arányú kulturális intézmény és életre hívásával régi óhaj menne teljesedésbe. A megvalósítás mintájaként adva van a romániai németek Kulturamtja. Egy idevágó koncepció szélesebb kifejtése alaposabb átgondolást és több teret igényelne, én pedig nem szeretnék visszaélni ezáltal az Aradi Közlöny vendégszeretetével. Addig is, amíg egy ilyen átfogó szervezet megvalósulhat, fölöttébb kíván-

tos volna, hogy a közönség minél szélesebb rétegei minél szorosabban tömörüljenek a meglévő helyi egyesületek köré.

— Az összefogás nagyobb anyagi lehetőséghez juttathatná így például az aradi Kölcsey-Egyesületet is, hogy itteni nagy hivatásának minél teljesebb mértékben meg tudjon felelni.

Csere-uton — lehetséges!

Tabéry Géza, a kiváló nagyváradi író a következőket mondotta:

— Hat esztendővel ezelőtt már egyszer megakartuk valósítani a romániai kulturális egyesületek szövetségének létrehozását. Annakidején megbeszélést is tartott a Szigligeti Társaság, amelyen résztvettek az aradi Kölcsey-Egyesület, a szatmári Kölcsey Kör, a kolozsvári Erdélyi Irodalmi Társa-

ság és a szalontai Arany János kör képviselői is. A megbeszélés célja: az évi program meghatározása és annak városokkenti kicserélése. A kezdeményezés — sajnos — elerőtlenedett. Hangsúlyozom, hogy sajnos; mert az erdélyi kulturális közösség intézményének létrehozását feltétlenül szükségesnek és időszerűnek tartom.

— Elképzelésem szerint megvalósítható a következő módon: a különböző kulturális egyesületek képviselői gyűljenek össze bizonyos időközönként, s ez alkalommal állapítsák meg az évi, esetleg fél-évi programot. A kulturát terjesztő és irodalom szeretet-istápoló előadásokat cseréltön tartásuk meg. Tehát az író, vagy művész, aki gondosan felkészült az előadásra, több városban is tolmácsolhatja mondanivalóját. Ezáltal az írónak is kitágul a munkaköre és a közönség is megismerhet olyan írókat, akiket csak könyveiből, talán csak hallomásból ismer. — Ezzel kapcsolatban — félreértések elkerülése végett — külön kiemelem, hogy nem a városok kulturális képviselőinek egységes megjelenésére gondolok. A különböző városok előadói egyénileg jelennének meg az előadás színelvén, ezáltal színesebb, változatosabb műsort lehet összcállítani, amely nagy tömegeket vonzana.

— Kétségtelen, — az egyesületek szegénységét tekintetbe véve — hogy ez a fontos kulturális munka csak úgy indítható meg akadálytalanul, ha az illetékes hatóságok vasuti szabadjegykedvéménytel, a közönség pedig a vendégül látásával könnyítene meg az illető egyesület a nagy anyagi áldozatoktól.

A kulturális gyarapodna...

Olosz Lajos, az Aradmegyében élő költő a következőket mondotta:

— A megszervezett és egységes irányítású erőlködés nagy előnyeit semminő közösségi életmunka nem nélkülözheti anélkül, hogy az energiák kihasználtságának, összehangoltságának és szétforgácsolódásának nagy tékozlását és kártételeit ne szenvedje el. Jóllehet a kultúregyesületek munkájában sok oly egyéni jellegű tevékenység is helyet foglal, amely még egyesületek keretei közé szorítva is külön szint és sokszor külön irányt jelent, mégis egy magasabb egységbe, egy nagyvonalú koncepcióba való összefoglalás, bizonyára az egyesületeken keresztül való kulturális munkát is belterjességben, áttörőben és hatékonyságban kétségtelenül felfokozná.

— Ha elvileg ebben az illetékes tényezők egyetértének, a felsőbb egység formájának megválasztása, az irány szerencsés kijelölése és a megfelelő személyeknek a megfelelő helyre állítása az, ami az eszme megvalósulását biztosíthatja.

R. Berde Mária: Ki fogja megszínálni?

R. Berde Mária asszony a következőket mondotta:

— A gondolat nagyon jó. Azonban borulató vagyok a kivitelét illetően. A kisebbségi életünkben az a rendkívüli hátrány, hogy minden: egyes személyekkel áll, vagy dől meg. Azokban a városokban, ahol némi gócositást látom a szellemi életnek, ott mindenütt egy, vagy két önzetlen embernek az élet-tevékenysége megy réá, hogy valami sikerülhessen. Kicsoda hajlandó és képes ma közülünk arra, hogy egybefogja ezeket a magános töredék erőket és vezesse a közös cél felé?.. Állandóan halljuk, hogy elakadt, kátyuba rekedt irodalmi társaságaink újból indulnak, betöltik hivatásukat. De marad minden a régi, átfogó egyéniség, aki a még meglévő, szétszórt jószándékot egyesített szellemben elkörmányozza, nincs a láthatáron. A nagy fogadkozások csodáját már ismerem. Lehet azonban, hogy az új nemzedék fényre hozza azt a pár hívő és áldozatkész

KOCH DANIEL

elektrotechnikai vállalata ARAD, Str. Eminescu 2.

Csillár, villanyvasaló és fűző, elektromos berendezési munkálatok kedvező részlettízetési feltételek mellett, Consum könyvre is.

Mediator, Philips, Cerdig, Standard rádiók
6-15 havi hitelre.

Különböző gyártmányú villanykörték 25 wattos lei 28, 40 wattos lei 30

Tungstram-Krypton

eredeti gyári áron.

művelődési munkást, akik ráébrednek egy kulturális összeműködés fontosságára és próbálják is megvalósítani azt. Egyelőre inkább attól tartok, hogy még az a néhány régi, bevált vezető is elkedvetlenedik, aki lelke vérével táplálta mostanig a magyar szellemi mozgalmakat.

A négy erdélyi író teljesen egyhangú: feltétlenül szükséges az erdélyi kulturális közösség intézményének létrehozása. Kívánatos volna, ha ez a kezdeményezés nemcsak színesen csillogó szappanbuborék maradna, hanem olyan elemi lavina, amely magával sodorja a ma még közönséges lelkeket is. (n. f.)

Gázmaszkok szétosztása

Bucurestiből jelentik: Az érdekelték tudomására hozzák, hogy mindazoknak a polgári tisztviselőknél, akik kifizették a gázmaszkok árát, megkezdték azok szétosztását. Eddig a tisztviselők egyharmada már meg is kapta a gázmaszkokat. A gázmaszkok szétosztása a nagyvezérkar által megjelölt rendben folytatódik.

Egyben közlik a polgári lakossággal, hogy mindazok, akik az M. A. N. által jóváhagyott gázmaszkokat óhajtának venni, azok a bucarestii székhellyel rendelkező „Sarogaz” és „Anigaz” központjánál rendelhetik meg. A gázmaszkok ára 640 lei, de ebben az árban nincs benne a forgalmi adó összege.

A szesz-szindikátus új vezetősége

Bucurestiből jelentik: Az ipari szeszgyárosok szövetsége nagy érdeklődés mellett tartotta meg közgyűlését, amelyen az alábbi vezetőséget választották meg a szindikátus élére:

Nicolae Maxim, v. miniszter, elnök s a pénzügyminisztérium delegáltja, Grigore Carp és Radu Grigorcea alelnökök, Nicolae Chrissoveloni, Dán Oszkár, Constantin Gănescu, Halász Ignác, Josepovici Julius, Nicolae Mavrocordat, Ion Manuilov, Dimitrie Mironescu, Wilhelm Rothmund, dr. Roxin Tivadar, dr. Sigmund Zallik és dr. Zigre Miklós. A régi igazgatóság tagjai közül kimaradtak a választások során dr. bisztrai Farkas Imre, dr. Fischer Tivadar, Iosif Marcovici, Mendel Jakab és Taussig József.

Ha tetszik
Önök
ami
díszingvált

„OLD SANDAL WATER”
TÖKÉLETESEN
KIELEGITI!

A foaleltszerek ezen arisztokratája az előkelő londoni körök kedvence volt és az ma is.

„Old Sandal Water” — csakis a „vitorlásal” valódi — több, mint illatos kölnivíz. Hála a természetes ébenfa, cédrus és egyéb exotikus fakivonatoknak, „Old Sandal Water” üdítő és mindenekfelett különleges illatu. „Old Sandal Water” kapható most már az ország minden szaküzletében, de csakis eredeti üvegekben.

Old Sandal Water

TÖBB A KÖLNIVIZNÉL

LADY GYÁRTMÁNY

A jövő hét elején kialakul az átszervezett magyar kormány

Kánya Kálmán külügyminiszter nagyhatású beszámolója — Bethlen István gróf szerepe az új magyar kormányban

Budapest. A nagy események lezajlása után minden szem a magyar belpolitika felé fordul. Alkotmányos szokás szerint, ahogy azt a sajtó jelenti, a visszacsatolás befejezése után az Imrédy-kormány felajánlja lemondását és biztosra veszik, hogy már keddre világosan és tisztán kirajzolóódik az irány, amely felé a magyar politikai élet indul. Imrédy Béla elnökletével a magyar kormány tagjai minisztertanácsot tartottak, amelyen a visszacsatolással kapcsolatos sürgős kérdéseket tárgyalták le. Imrédy Béla miniszterelnök újból való megbízatása biztosra vehető a lapok szerint, de a belpolitikai események fejlődésére jelentősnek tartják Bethlen István gróf és Károlyi Gyula gróf volt miniszterelnökök a múlt hét közepén a kormányzónál történt kihallgatását.

Ha ismét Imrédy Béla kapna megbízatást kormányalakításra, úgy a jelenlegi kabinetet teljesen átszerveznék. Szó van arról, hogy Jaross Béla, az egykori szlovákiai magyar párt elnöke, felvidéki tárcanélküli miniszterként belép a kormányba. Kánya Kálmán külügyminiszter valószínűleg nem vesz részt az

átszervezett kabinetben, akinek helyére Bárdossy László volt bucarestii követet és gróf Csáky István helyettes külügyminisztert kombinálják. A szélsőjobboldali lapok tudni vélik,

A magyar parlament történelmi ülése

Budapest. A magyar képviselőház szombaton délelőtt 10 órakor ülésre jött össze, hogy tárgyalja a felvidéki területek visszacsatolásáról szóló törvényjavaslatot. Az üléstermet zsufolásig megtöltötték a képviselők, míg a karzatokat az érdeklődők. A kormány tagjai Imrédy Béla vezetése alatt kivétel nélkül mindannyian megjelentek. Kornis Gyula elnök pontban 10 órakor nyitotta meg az ülést és mindenekelőtt Kemal Atatürk elnök elhunytáról emlékezett meg kegyeletos szavakkal. Vázolta azt a nagy szerepet, amelyet a török nép életében a háború után Kemal elnök betöltött. Utána Tasnádi Nagy András a törvényjavaslat előadója beszélt, majd pedig Kánya Kálmán külügyminiszter emelkedett szólásra és nagy beszédében számolt be a legutóbbi he-

gyogy Keresztes-Fischer belügyminiszter sem lesz tagja az új kormányban.

Van egy olyan verzió is, hogy gróf Bethlen István kapna kormányalakításra megbízatást. Ezt a verziót hivatalosan nem erősítették meg. Bethlen István gróf miniszterelnök megbízatása azonban alighanem az Imrédy által bejelentett reformtervek elejtését jelentené. Arról, hogy az új magyar kormány jelentősen-e külpolitikai változást, semmilyen hír nem szivárgott ki, valószínűnek látszik azonban, hogy a kormány átszervezését, illetőleg új kormány alakítását elsősorban belpolitikai kritériumok indokolják.

tek eseményeiről. Áttekintést nyújtott a német—cesh viszályról, majd a magyar és cseh tárgyalásokról, ismertette a jegyzékváltásokat a bécsi döntőbíróóság ítéletének meghozataláig. Elmondotta, hogy Magyarország köve-

„SCALA” Nagyvilág színháza
Teléfon: 20—10.
Vasárnap és hétfőn
SHIRLEY TEMPLE
a BROADWAY angvala

Ma, vasárnap d. e. 11.30 és d. u. 8-kor MATINE
mérsekelt árak. 5, 7.15, 9.15

UJ FOX JOURNAL

Kalmár JózsefA világ legnagyobb
rádió, 1938—1939rádió- és electro-technikai vállalat típusok állandóan
Strada Brătianu 1. szám alatt. Telefon 11-10. raktáron.**Minerva, Zerdik,
Columbia, Helium**világmarkák
kedvező
részlet-
fizetésre
kaphatók.— Eh, mi történt magával, Ka-
rácsny apó? Tulságosan ko-
rán jött!— Nem bizony! Most
egész évre alkalmaz-
tak az**AURORA**elárúsító helyei, hogy az
EGÉSZ ORSZÁGBAN
MILLIÓKAT osszak szét.
Már az I. osztály 20 darab
1.000.000 leies nyeresémet
oszt szét.**ÁLLAMI SORSJÁTÉK****AZ I. OSZTÁLY HUZASA NOVEMBER 15. EN**HELVY,
CMA.**Aradmegyei Takarékpénztár**

telése Csehszlovákiától 14.150 kilométernyi te-
rület volt; ezzel szemben a csehszlovák kor-
mány első javaslata 1.840 négyzetkilométer
területet, a második javaslat 5.400 méternyi
területet, míg a harmadik 11.300 négyzetkilo-
métert ajánlott fel a magyar kormány szá-
mára. Ezzel szemben a bécsi döntőbíróóság
12.000 négyzetkilométernyi területet juttatott
Magyarországnak 1.030.000 lakossal. Megem-
líti, hogy sikerült békés úton elintézni a kérdé-
seket. Az elmúlt hetek során többször lehetett
hallani, hogy a magyar követelések túlzottak.
Ezzel szemben közli, hogy a magyar kormány
alapos megfontolás után állapította meg a kö-
veteléseit, amelyek tisztán néprajzi szemponto-
kon alapultak. De szívesen ment bele a döntő-
bíróóság határozathozatába is és nem csaló-
dott. Meleg hangon emlékezett meg Németor-
szág és Olaszország támogatásáról, nemkül-
önben Lengyelország barátságáról. Súlyt he-
lyez arra, hogy megemlékezék a jugoszláv
kormány korrekt magatartásáról, amelyet a
válság idején tanusított és amely ismét csak
megegyesítette a két szomszéd állam benső vi-
szonyát. Ma már fontosabb nézeteltérések Ma-
gyarország és Jugoszlávia között nincsenek
és a két állam közötti viszony továbbra is ja-
valni fog. Végül szeretettel üdvözölte az anya-
országához visszatért Felvidék lakosságát.

Fehér Keresztben

— Magyarország — mondotta Kánya kül-
ügyminiszter — nem akar más népeket uralni,
hanem ezekkel együtt akarja az emberiség ha-
ladását és az általános béke ügyét szolgálni.
Magyarország helyzete nemzetközi viszonylat-
ban az utóbbi időben erősen megjavult és Ma-
gyarország őszinte rokonszenvét fejezi ki Olasz-
ország, Németország és Lengyelország iránt.
Magyarország a tengely államai mellett áll,
ezek építő munkáiban.

Kánya Kálmán után minden egyes párt
képviselőjében egy-egy szónok beszélt és vé-
gül is a törvényjavaslatot a délutáni ülésen
egy általánosságban, mint részleteiben meg-
szavazták.

Rádió Hornyphon, Kapsch, Bell,
Omega, Iron, Ultra,
világmarkák Planet, Radiofon

Csillárok óriási választékban
Technica Universala A. Mátyás
Str. Brătianu 11. Főpostával szemben.

Visszahelyezett állásába a Tábla egy köztisztviselőnőt, akit a nyelvrendelet alapján menesztettek hivatalából

Marosvásárhelyről jelentik: A marosvá-
sárhelyi járásbíróóság egyik tisztviselője, Mi-
hály Ida, mintegy két évvel ezelőtt a köztiszt-
viselők nyugdíjaztatásáról szóló törvény vo-
natkozó rendelkezései alapján kérvényt nyuj-
tott be nyugdíjaztatása érdekében. Mielőtt
azonban kérvénye elintézését nyerhetett volna,
megjelent a nyelvvizsgáról szóló rendelkezés,
amelynek értelmében Mihály Idának is nyelv-
vizsgára kellett állnia.

A tisztviselő a nyelvvizsgát levezető bi-
zottság szerint nem tanusított kellő nyelvtu-
dást és ezért nem nyerhette el a szükséges
osztályzatot, később pedig a vizsgabizottság
döntése folytán elvesztette hivatalát is.

Az állás nélkül maradt tisztviselő nyug-

Katolikus Bál

díjkéresi ügye sem nyert elintézését és a tiszt-
viselő ekkor közigazgatási pert indított a
helyi táblánál a minisztérium azon rendelete
ellen, amelynek alapján menesztették őt állásá-
ból. A marosvásárhelyi ítélőtábla az ügyben
több tárgyalást tartott, míg tegnap meghozta
döntését. A tábla döntése szerint, az elbocsá-

Salon Tricotage

november 3-án megnyílt az Ortutay-pa-
lotában (Str. Cicio Pop 14.) mérték után
készít trikót ruhákat, bluzokat, kosztümö-
ket, szvetttereket stb. jutányos árért.

Amikor délután a képviselőház megszavazta
a törvényjavaslatot, mindjárt átküldték azt a fel-
sőházba, ahol a bizottságok nyomban letárgyal-
ták és elfogadták azt. Ezután a felsőház plénuma
elő került a törvényjavaslat.

A felsőház ülését délután 6 órakor nyitotta
meg Széchényi Bertalan elnök. Utána Serédy
Jusztinián hercegprímás, majd Ravasz László és
Puky Endre szólaltak fel és utána a felsőház is
egy általánosságban, mint részleteiben elfogadta
a törvényjavaslatot, amely így még az est folya-
mán törvényerőre emelkedett.

Itt írjuk meg, hogy Toszt László dr., Kassa
város polgármestere, a Magyar Távirati iroda
munkatársa előtt a legutóbbi napok eseményeit
érdekes nyilatkozatban ismertette. Elmondta még
a polgármester, hogy 1918-ban a város lakossága
48.000 ember volt, amelyből 10.000 a megszállás
idején elmenekült. Az utolsó 10 év alatt ez a szám
87.000 főre emelkedett, miután igen sok cseh te-
lepedett meg ott. Ezeknek nagy része már el is
költözött Kassáról és sokan úgy mentek el, hogy
lakásuk berendezését is otthagyták. Kassán így
egyelőre rengeteg lakás maradt lakó nélkül, de
reméli, hogy a magyar nyugdíjasok közül sokan
fognak majd ott letelepedni. A városnál alkalmá-
zott szlovák, ruszin és német tisztviselők, ha az
illetők felvidékiek, mindannyian helyükön ma-
radhatnak. A kassai iskolákban új beiratásokat
kell végeztetni, miután jelenleg 6 szlovák és 1
magyar gimnázium, valamint 6 szlovák és 1 ma-
gyar elemi és polgári iskola volt.

tott tisztviselő visszahelyezendő állásába és
egyben kötelezte a bíróság a minisztériumot,
hogy a menesztés napjáig visszamenőleg, mint
egy-két évre, fizesse ki az elmaradt havi fize-
téseket.

A tábla a döntés inodkolását az új per-
rendtartás idevonatkozó rendelkezéseinek meg-
felelően záros határidőn belül foglalja írásba.

Ujra tüntettek**Faulhaber biboros ellen**

München. (Rador.) Szombat reggel ellen-
séges tüntetést rendeztek Münchenben. Faul-
haber biboros ellen. A tüntetésről a Havas
távirati iroda a következőket jelenti: A felvo-
nuló tömegek betörték a biboros palotájának
ablakait, majd pedig eltűntek, még mielőtt a
rendőrség megérkezett volna. Így tehát letar-

November 19.

tóztatásokra nem került sor. Az elmúlt este
tudvalevőleg Wagner, a bajorországi nemzeti
szocialista körzet vezére éleshangú beszédet
intézett a zsidók és a katolikusok ellen.

16 céhbe osztják az ipari munkásságot

Bucuresti. A Monitorul Oficial mai számában felelt meg a munkaügyi minisztériumnak a céhekkel kapcsolatos rendelkezése, amely szerint a következő csoportokba osztják a munkásokat: 1. fémipari munkások, 2. bányászok, 3. petroléum ipari munkások, 4. építőipari munkások, 5. fa-munkások, 6. textilipari munkások, 7. bőripari munkások, 8. kémiai munkások, 9. élelmiszeripari munkások, 10. dohánygyári és gyufagyári munkások, 11. grafikai munkások, 12. könyvkötészeti munkások, 13. fényképészeti munkások, 14. egészségügyi vállalati munkások, 15. vendégipari munkások, 16. szállítási munkások.

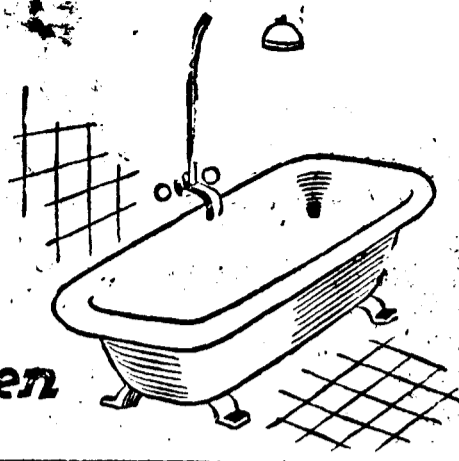
WIM

MINDENT TISZTÍT

Alaposan és
kiméletesen

fürdőkadat is

Kölcsey szellemét idézte Aradváros magyarsága a Kulturpalotában

Felejthetetlen szép, magasnívójú kultürestélyt élvezett végig a Kulturpalota nagytermét zsúfolásig megtöltő nagyközönség

Ez esztendő augusztusában emlékezett a magyar kultúrtársadalom a „félszemű költőre”, akit tisztában látott, mint kortársai, Kölcsey Ferenc száz éve halott. 1838. augusztus 28-án lobbant utolsó élete fátyla, amely a tévelygők előtt bevilágította az utat. — Itt Aradon különösképen jelentőségeltjes Kölcsey halálának száz esztendősfördulója: ötvenhét esztendővel ezelőtt itt alakult meg az egyesület, amely a költő nevét viseli. Az aradi Kölcsey-Egyesület a költő humanista és népnevelő eszméihez hiven, a tudományok, az irodalom pártolását és a közműveltség színvonalának emelését tűzte ki céljául, s ezt az irányvonalat sohasem változtatta meg...

kapcsolódik a vármegyei életből az országos közéletbe és Wesselényi oldalán harcol az urbériség reformjáért. Ez elbukik a bécsi udvar és a főrendek ellenállásán, de Kölcsey eszményi magaslatra emelkedik, mikor inkább lemond követi megbízásáról semhogy szabadelmi meggyőződését megtagadja. Visszavonul, megírja halhatatlan Parainesist és meghal. — Hatása a magyar irodalomra, a közéletre, a közerkölcsökre maradandó. Eötvös József, Szalay László, Szemere Bertalan, Deák, sőt Széchenyi pályafutására elhatározó a befolyása. Az irodalomban Papp Endre és Obernyik Károly folytatja, amit ő megkezdett, de távolabbi hatása átsugárzik Vörösmartyra, Petőfire, Madáchra, sőt Adyra. Jelszava: *fennmaradás és fel-emelkedés*, ami azt jelenti, hogy nemzetének saját erejére támaszkodva kell kilépnie elmaradottságából, hogy európai magaslatra emelkedhessen. Ideálja Goethe és Lessing, de átítatva magyar eredetiséggel. A lépcsőfokok, melyeken haladva elérhető a cél: *erény*, azaz erkölcs, — *hazajóság és emberség*. Önmaga fölé emelkedik demosthenesi mintákat tartva szem előtt s ebbeli törekvésében válik a magyar irodalom egyik legkritikább tüneményévé, akikhez nagyvonaluságban egyetemes átfogó erőben talán csak Madách mérhető.

R. Berde Mária Kölcseyről

A fiatal Kölcsey Kazinczyt választotta mintának, noha az ő szentimentalizmusra hajló egyéniségének, sem az előtérbe jutott romanticizmusának Kazinczy költészete mind kevésbé felelt meg. Benő fejlődésében mind jobban megértette az idők parancsát s meg-megszólaltatta a népies és nemzeti hangot. Több magasra szárnyaló költeményében lendülettel erő és mélység van. Az irodalom és tudomány sok területén dolgozott, hogy a szellemi élet tapasztalt hiányait segítse megszüntetni. Az alapos építő kritika szükségéről meggyőződve szigorúan elemezte a költői műveket. Különösen Berzsenyi költői munkásságának szokatlan kemény bírálata volt olyan hatású, hogy Berzsenyi muszája azután végleg elhallgatott. Mindenképpen mint költő és mint bíráló nagy előkészítője volt annak a hatalmas irodalmi lendületnek, mely a múlt század nagy magyar íróinak alkotásaival kapcsolatos.

Tabéry Géza előadása

Kölcsey Ferenc külső megjelenése, hangja, ez a gyenge, siri zengzetű organum, mely mintha kriptákból szólna. Szónoki becsvágyának kezdete városokat épített és ott képzelt szobrok előtt próbált beszédek mondani. Igazi szónoki, közéleti tevékenysége a nagykarolyi megyeházán kezdődött, a

Az angol diákkélet romantikája, szerelem bonyodalmainak ragyogó játéka:

Az oxfordi diák

mikor az adózás rendezése, a vallási egyenjogóság érdekében mondott beszédek és intézett feliratokat az országgyűléshez vagy a szomszéd vár-

megyékhez. Ő is küzd az urbéri ügyekben a job- bány nép sorsának könnyítésén.

Mélyebb hatása, messzebbreható volt az országgyűlésen követi munkássága és jellemnagyságának meggyőződése, mikor követi mandátumát visszaadta, mert Szatmármegye rendjei utólag más utasítást adtak neki, mint amelyet ő az országgyűlésen képviselt. A kitűnően beszélő Tabéry végül ismertette Kölcsey legutolsó nagy művét, a Wesselényi-pörben szerkesztett védőiratot. Ez az ügy volt tudvalevőleg az, amikor Wesselényi arról beszélt, hogy a kormány kiszívja kilenc millió job- bány zsirját. Röviddel azután, hogy Kölcsey elkészült a pörirattal, meghalt 1838. augusztus 28-án, Wesselényi, a sokat szenvedett ember, még túlélt egy jó évtizeddel.

Olosz Lajos dr.

Olosz Lajos a lélek mélyeiben világosan látó költő és bölcselő tudásával rajzolta meg Kölcsey erkölcsi képét. Bármily erős és gazdag szálakon függ is össze a társadalmi élet külső rendje a benne élő anyagi erőkkkel, a történelem mögött mégis mindig eszmék állanak. A 19. század első felének vajudási szakában az imponerabilitás egyik legmélyebben telített és legtisztábban kiforrott eszmehordozója Kölcsey Ferenc volt. Sokoldalú egyéniségében a legjellemzőbb bélyeg amit a férfiu korának arcúlatára rányomott, egyéniségének megszívuligató *etikai jellege* volt. Ez a jelleg elválaszthatatlan magánéletétől, közéleti szereplésétől és művészi alkotásaitól. Erkölcsi érzéseit oly tisztán, erős fénytel sugározta ki lelkéből, hogy nemcsak saját korát nemesisiterte meg vele, hanem egy évszázad távlatából is példát ad a Manák is. Kölcseyt sokan sötétenlátó szellemnek tartják — talán áhitatos erkölcsi komolysága miatt — holott világnézetének alapvető tétele, hogy az élet mindenkor ad értékeket és célokat, melyekért érdemes élni. Hitt az emberi lélek alapértékeiben: a *jóságban és szépségben*, hitt az előrehaladásban és fejlődésben és hitt a lélek erőinek diadalában. Sűrűn kicseng soráiból, hogy az erkölcs lényege a jó cselekedet és bár lelki fiának írta, mindenkihez intézi a tömör parancsot: „Soha ne mulassz el egy alkalmat sem, melyben jót tehetsz!” Etikája nem jutalmazó és megtorló etika, az erkölcs önmagáért való. „Mondhatatlan édes jutalom az, amit minden jó tett magával hoz.” Tudja és hirdeti, hogy a lelki forrás mindenkor a szeretet érzése.

Kölcsey erkölcsi felfogásának emelkedett tisztaságára jellemzők azok a sorok, melyekben az erkölcsi cselekedetek öncélúságáról ír: „Hálaért tenni jót, uzsorástól is kitelik. Aki tetteért valamit kíván ennek mértékét is meghatározza s tetteért tetszés szerint tesz kamatot.” — Kölcsey jellemképének legszebb vonása volt az eszményi barátságérzés. Ennek az érzésnek gazdag okmánytára levelezése Szemere Pállal, Wesselényi Miklóssal, Kende Zsigmonddal, Bártfai Lászlóval.

Kölcsey halálának századfordulóján semmi sem vihet közelebb szelleméhez, mintha lehántunk lelkünkön fásult közönyt, leégetünk minden fekélyt és azt a gyónási titkot megvalljuk az ő jelenlétében, hogy a mi életünknek is az erkölcsi eszme a legnagyobb értéke.

A hallgatóság hatalmas tömege úgy az előadások elhangzása után, mint az ünnepély befejezése után meleg ünneplésben részesítette az erdélyi írókat, akik egy estére eljöttek Kölcsey szellemét idézni...

Robert Taylor, Maureen O'Sullivan

Mar 250 leies részletre

vásárolhatja a híres világvevő

KORTING super rádió

aoélosóvekkkel

Készéggel bemutatja: **GÁRDONYI** rádió-lerakat

Bulev. Regina Maria 22.

Ezt a megállapítást bizonyítja a Kölcsey-Egyesület szombat esti emlékünnepe. Aradváros kulturközössége is teljes mértékben átérzte e centenárius jelentőségét: a Kulturpalota hatalmas dísztermét zsúfolásig megtöltötte a hallgatóság. A város társadalmának minden rétegének képviselője ugyszólván nemzeti, társadalmi, vagy felekezeti különbség nélkül eljött a költőt ünnepelni, aki kigyújtotta a mindent bevilágító fátylát...

Fischer Ajadár mély gondolatokban gazdag előki megnyitója után Szentimrei Jenőné, Sz. Ferenczy Zsizi, a hírneves erdélyi előadó művész, nő Kölcsey két megzenésített versét tolmácsolta mély átérzéssel. Zongorán kísérte dr. Szabó Sándorné, aki Aradváros egyik legkitűnőbb előadó kísérője. A hallgatóság meleg ünneplésben részesítette mindkét művésznőt.

Szentimrei Jenő előadása

Kölcsey méltatlanul másodrangú csillag szerepkörében nagyog csupán a magyar irodalom történet egén. Nem állítják a legnagyobbak közé, Petőfi, Arany s főként Madách mellé. Vázlatos áttekintést ad a korról, melyben Kölcsey élt. Az irodalmi és tudományos élet megalapozása nagy erőfeszítéssel folyik. Az irodalmi középpont Kazinczy Széphalomjából Pestre helyeződik át, ahol Kis-

CORSO jön:

faludy Károly veszi át a vezérszerepet, de a tényleges vezér Kölcsey erkölcsi tisztaságával és kritikai bátorságával. Ezért jutalma a népszerűtlenség a közönség körében, de annál nagyobb a tekintélye a szakmabeliek előtt. Széchenyi megalapítja az Akadémiát és Kölcsey Szemere Pállal megindítja az Élet és Literaturát. Reformok jelszavai hangzanak: felekezeti és társadalmi egyenjogóság, a magyar nyelv érvényesülése, lánchid, társaskörök, gőzhajózás, okszerű mezőgazdálkodás. Kölcsey bele-

ERIKA

SEIDNER IMRE REGÉNYE

Az aradi származású újságíró, akinek színes, eleven, érdekes riportjait országhatárokon túl is jól ismerik, regényt írt. Ebben a regényben minden riportok legizgalmasabbikát, az életét írja meg. Kalandos, változatos és izgalmas ez az élet. A kisváros álmos levegőjéből kilendült a világ közepébe Genfbe, ahol az író hosszú ideig közvetlen közelből, szemlélő tanuja volt annak az azóta lezárt korszaknak, amikor a világ sorsát a népszövetség palotájából intézik. Nagy volt az út: a Maros sárgás, piszkos habjaitól eljutni a Lac Lemán kéken csillogó sima tükrehez. Acélos fiatalság, törhetetlen akaratú és izmos tehetség kísérték az író ezen az utján és ugyane tulajdonságokat tükrözi vissza a regény is. Tul az egyéni sors viszontagságain, egy darab történelmet is ad, a legutolsó tíz-tizenkét év korrajzának keresztmetszetét. Szereplői ismert személyiségek, kik javarészt ma is élnek. Minket aradiakat különösen érdekelnek, mert közülük sokan e város lakói. Hol lány pasztelszínekkel, hol markáns krétavonásokkal megörökítve látjuk a kirakatok fényében csillogó aradi korzót, érezzük a strand forraló hevét, vagy a marsparti alkonyi séták szelid hangulatát. Majd változik a szín. Elmarad mögöttünk a poros kisváros és a svájci hegyek friss nyugati szele csapja meg arcunkat, tágult tüdővel szívjuk a levegőt. Az aradi, brassói és erdélyi szereplőket világhírű személyiségek váltják fel, nagyhatalmu diplomaták, színházi és film sztárok, nagynevű tudósok. Am mindez csak keret a regény töretlen témájához: a főhős életéhez. Balsors ezerszer legyűri, amíg eljut az érvényesüléshez, de minden akadály és minden nehézség csak növeli gazdagon pezsdülő energiáját.

A milliók számára kik a maguk elrontott életével járnak a világban, nagy erkölcsi tanulságot foglal magában ez a könyv. A sorsnak nem szabad legyűrnünk minket. Ha egyszer is nem sikerül, el kell kezdeni előlről, mindig előlről. Az akaratnak ez a gigászi méretű tekintélyt ébresztő ereje nem engedte elbukni a nyomoruság fertőjébe, hanem újra és újra mindig felszínre hozta a hőst, amíg végül is kivívta magának szinte a legtöbbit, amit erdélyi magyar újságíró elérhet: cikkeit első bídalon, vastag betűkkel közzétek legtekintélyesebb külföldi sajtóorgánumok.

Persze könnyű az ellenvetés: ehez olyan fiatalnak kell lenni, mint amilyen a könyv szerzője volt, amikor átélte ezt a küzdelmes korszakot. Nem így van. A fiatalság egyedül nem elég, vagy talán nem is kell hozzá fiatalság. Az életnek és az élet eseményeinek az a derűs szemlélete kell, mely áthatja a könyv minden egyes sorát. Az optimizmus bölcsessége és a bölcsesség optimizmusa, mely széppé tudja varázsolni az élet szomorú és csüggeteg perceit is. Ez a derűlátás végigvonul a történeten. Mellette — hasonló kifejező erővel — átling a könyv minden lapján egy tiszta, mely ta-

Finom gyapju és nyulször FÉRFI DIVAT KALAPOK legnagyobb választék, közis mert olcsó árban

"SOLID" kalap és férfi-divat üzletében
Arad, Bul. Regele Ferdinand 21.

vaszi szerelem két egymásratalált lélek és test ujjongó összeölekezése, szívet remegtető mámoros forróságban.

Seidner Imre regénye érdekes és értékes regény, aki kezébe vette, gyönyörűséggel fogja olvasni utolsó betűjéig. Alakjai nem csak a valóságban, de a könyvben is élnek. Az egyéni átélés lírai melegsége fűti a könyv minden sorát és ez különösen vonzóvá teszi.

A tetszetős és gondos kiállítású könyv a Lovrov-nyomda izlését dicséri (F. L.)

Színház

„Ide gyere rózsám!”

(Operettbemutató a színházban)

A cím mindenestre rendkívül sokatigérő. Ilyen nyíltan régen invitálták a közönséget az aradi színházba: „Ide gyere, rózsám” és a közönség szót fogadott a hívásnak és szombaton este zsufolásig megtöltötte a színház nézőterét. Már az első felvonás rendkívül megnyerő, kedélyes falusi otthon, uriház udvara, ahol egymásután vonulnak fel a szereplő kedvencek, élükön Gábor Marával. A falusi légkörben már sejtjük a nagyvárosi folytatást és a kis operett, amely három, esetleg négy, régebben már jól bevált operettből íródott, a hasonló zenésdarabok iránti várakozásnak eleget tesz, sőt talán már túl is licitálja az utóbb látottakat.

Az est fénypontja: Gábor Mara. Az elmúlt színházi idényeknek a kitűnő művésznek mindig a sztárja volt. Tehetségének színes és széles skáláját mutatta be az aradi közönség számára s hogy most ismét visszatért, megint új, megint hódít és megint jelentős sikert könyvelhet el a maga számára. Amikor a színpadra belépett, perceként át tartó zúgó taps köszöntötte. Külön sikere volt angol nyelven is énekelt „Lambeth walk”-jének.

Kovács György és Horváth László alakították a férfi főszerepeket, mindketten otthonosabbak, rokonszenvesebbek prózában. Lázár Hilda és Dálnoki Dudas sokat mulattatták a közönséget, hasonlóképpen Felhő Ervin, Derecskey Pál, Révész Sándor és Kiss Elemér. Ifj. Szendrey Mihály ezuttal is szokott módján remekelt. Jó volt a széphangu Szabó Gyula, Jávor Alfréd és a többi szereplők is mind kielégítőek. A zenekart Szabó Ica irányította a töle megszokott hozzáértéssel.

(—ci)

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Vasárnap délután 3 órakor: „Katz bácsi”. (Olcsó helyárrakkal). — Este 6 és 9 órakor: „Idegyere, rózsám” (Gábor Mara fellépésével. A színházi heti műsor slágere).

Hétfőn: Román előadás.

Kedden: „Idegyere, rózsám”. (Gábor Mara fellépésével, nagyszerű angol betétszámokkal, közkövénatra).

Szerdán: „Idegyere, rózsám”. (A színházi műsor legutóbbi slágere e héten utóljára, Gábor Mara fellépésével).

Csütörtökön: Román előadás.

Pénteken: „Légy enyém, mint régen”. (Az utóbbi esztendő színelvadásainak legsikerültebb operettje, mely sorozatos előadásokat ért el mindenfelé).

* Vasárnap kétszer kerül előadásra a tegnap esti operettslágere. Vasárnap délután 3 órakor az aradi közönség kedvenc darabja, a „Katz bácsi” kerül előadásra, olcsó helyárrakkal. A legutóbb is nagy sikert aratott „Katz bácsi” ez alkalommal is eredeti szereposztásban szerepel műsoron, úgyhogy aki még nem látta a darabot, annak feltétlenül meg kell most ragadni az alkalmat, viszont azok, akik már látták, alkalmat kapnak, hogy ez alkalommal néhány leírt újból végigévezze ennek a szívhétszólor operettnek minden jelenetét. Vasárnap délután 6 órakor és este 9 órakor a szombati esti bombasikerű operettújdonosság, az „Idegyere, rózsám” szerepel műsoron. Gábor Mara vendégszereplésének első bemutatóját táblás ház élvezte végig. Tomboló tapsorkán választott az operettegyüttes minden elismerést megérdemlő igyekezetére. Gábor Mara eredeti angol betéjtjét, a „Lambeth walk”-ot az aradi közönség nagy tetszéssel fogadta.

* „Légy enyém, mint régen”, az operettslágerek slágere. Erdélyi Mihály tultett önmagán. Ez pedig nagyon nagy szó! Evvel a beharangozóval bocsátotta utóljára a kritika Erdélyi Mihály idej operettslágereit, melynek címe: „Légy enyém, mint régen”. Az utóbbi évtized legnagyobb operettslágereivel állunk itt szemben, amely Aradon pénteken kerül színpadra. Budapestben ál-

Óvia egészségét

HORIA

bedörzsöléssel!

16 két esztendeig játszották Erdélynek ezt a darabját megszakiás nélkül, ezért nevezték el a színházvilágban az operettslágerek slágereinek. Az első romániai bemutató Kolozsváron volt, ahol már három hete megy egyfolytában. Az aradi operettegyüttesnek majdnem minden tagja nagyszerű szerephez jutott és a fő női szerepet — ez csak természetes — Gábor Mara kapta, akinek művészi közvetítőkézsége teljes mértékben biztosíthat mindenkit, hogy fővárosi nivóju előadást kap. Dálnoki Dudas, Temesváry Gitta, Miklóssy Márta, Lázár Hilda, Kovács György, Felhő Ervin, ifj. Szendrey, Jávor, Szabó Gyula, Derecskey, Révész Sándor, Kiss Elemér, mind-mind a legnagyobb amócióval készülnek a péntek esti premierre, amely minden bizonnyal az utóbbi évek legsikerültebb bemutatója lesz.

FABRITIUS és BONFERT
közös munkája

A romániai német népközösség hivatalos jelentése

A romániai német népközösség hivatalos jelentést adott ki, amely így szól:

— „Királyunk, az ország összes erőit a felépítési munkára szölitotta fel és a gátló pártviszály likvidálása után Öfelsége az országot boldogabb jövő felé fogja vezetni. Nekünk németeknek, ennek az ujjáépítési munkának kialakulásánál nem szabad félreállanunk. Éppen ezért szent kötelességünk, hogy hazánk és néptestvéreink javára Románia ujjáalakításánál erőteljesen közreműködünk. Ezt csak akkor tehetjük, ha mi is zárt sorokban és egyenesen állunk a király és kormányja mögött és sorainkban véglegesen kiméletlenül felszámolunk a testvérharccal. Ennek a tévnek és nagy felelősségük felismerésében Fabritius Fritz és Bonfert Alfréd közös munkára fogtak kezét. A mult összes félreértéseit elefejtették és megbocsátották. A köz java előtt minden személyi gátlásnak el kell tűnnie. Működésünk és munkánk népiük jövőjé és mindazok, akik erejükkel és gondolkodásukkal ezt az eszmét vallják, segíteni fognak nekünk feladataink megoldásánál. Fabritius Fritz és Bonfert Alfréd elvárják valamennyi hívüktől, hogy megértsék az óra fontosságát és mindenki a maga helyén a legközelebbi németnek a nagy felépítő munkában való részvételre kezét nyujtsa. Ezentul a romániai németek népközössége az a fórum, amely Fabritius Fritz országos elnök vezetése alatt, Bonfert Alfréd alelnök segítségével, az összes felelősségteljes és dolgozni akaró németeket egyesíti.”

A színház vasárnapja:

3 órakor:

KATZ BÁCSI

6 és 9 órakor:

Ide gyere rózsám

Gábor Mara rag,ogó betétszámaival

Péntektől:

Légy enyém, mint régen

Erdélyi Mihály legnagyobb sikerű operettújdonossága.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

POLA NEGRI: A szent hazugság

A semmitőszék elutasította

Zelea Codreanu semmiségi panaszát

Bucuresti. A Semmitőszék egyesült szekciójának tegnap tárgyalta és mint alaptalan elutasította Corneliu Zelea Codreanu semmiségi panaszát. A semmitőszék alkotmányosnak minősítette a katonai büntetőtörvénykönyv 221-ik szakaszát, amire a semmiségi panaszban hivatkoztak.

Svédország cafolja a szudéta menekültek befogadásának hírére

Stockholm. (Rador.) A külügyminiszter megcafolta azokat az egyes külföldi lapokban megjelent híreket, amelyek szerint Svédország 800 szudéta menekültet fogad be. Kijelentette a külügyminiszter, hogy Svédország egyetlen bevándorlási engedély megadására vonatkozó kérvényt sem kapott.

„DU PONT!”

„DU PONT!”

„DU PONT!”

Ki győz a háboruban?

Pierre Du Pont! A legnagyobb amerikai vagyon regényes története

Zürich. Az elmúlt hetek háborus izgalmaiban sokat hallottam emlegetni a Du Pont nevet. Genfben is, Zürichben is, főleg pénzügyi körökben és a nagyiparral szorosabb összeköttetést tartó társaságban egyre többen s egyre titokzatosabb arckifejezésekkel emlegették az ismeretlen nevet: „Du Pont.”

Mikor azután szégyenszemre be kellett valanom, hogy nem tudom, ki viseli ezt a sokat hangoztatott nevet: valaki így világosította meg előttem a helyzetet:

— Amerikában nem Ford, nem Rockefeller, nem Morgan és nem Vanderbilt a leggazdagabb emberek, hanem a Du Pont család.

A francia forradalom és a spanyol-amerikai háború

Tudomásul vettem ezt a kijelentést és svájci nagyipari és pénzügyi körökből igyekeztem a magyarázatát megkapni, amely egy fantasztikus és méreteiben és elgondolásában grandiózus regény — a háború regénye, a pénz regénye, a mérhetetlen vagyon regénye.

A Du Pont család ma Amerika és a világ legnagyobb hadseregszállítója, a legnagyobb amerikai hadfelszerelési gyárak tulajdonosa. Mint a legtöbb ilyen amerikai órási üzem: a Du Pont-művek is a lehető legszerűesebb műhelyből fejlődtek naggyá. A család őse, Pierre Samuel Du Pont, Lavoisier-nak, a híres francia kémikusnak a munkatársa, a francia forradalom elől menekült Amerikába. Ott, Wilmington városában, — itt van ma is a legnagyobb hadfelszerelési üzem — egy kis puskaporgyártó alapított, amelynek a vezetését a halála után a fia vette át. Ez a fiatalember nem csak kiváló kémikus volt, hanem ezenfelül ügyes és a politika változásai iránt nagyon finom szemű üzletember is. Már az amerikai polgárháborúban is sokat keresett, de az irtózatos Du Pont vagyonnak az alapjait a spanyol-amerikai háborúban vetette meg. Mikor az Egyesült-Államok Spanyolországának megüzenték a háborút, a fiatal Du Pont ezt a táviratot küldte az Egyesült-Államok elnökének:

„A Du Pont művek abban a helyzetben vannak, hogy minden időben tetszésszerűen mennyi ségben robbanószerkezetet bocsássonak a kormány rendelkezésére.”

A táviratnak meg is volt a kívánt hatása: az amerikai kormány igénybevette a Du Pont művek szolgálatát és az akkoriiban csak huszonnyolc éves Pierre Du Pont wilmingtoni puskaporgyára sok százezer dollárt keresett. Ennek nyomán a Du Pont műveket részvénytársasággá alakították át és a vállalat kezdte érdekköreit messze, Amerika határain túl is kiterjeszteni.

A világháború kitörésekor a wilmingtoni gyár 5300 munkással dolgozott; egy év múlva a munkások száma meghaladta a húszezret. A hamarosan legnagyobb hadfelszerelési vállalat fejlődése most már szédületes tempóban folyik tovább: a munkások száma meghaladja a százezret, új és újabb gyártelepek nőnek ki a földből, a részvények után már 1916-ban hatvanhárom százalék osztalék jár. A Du Pont művek már nemcsak Wilmington városka szűk határai között dolgoztak,

hanem kiterjedtek az egész Delaware államra is. Az egész állam olyan volt, mint egy óriási arzenál: éjjel nappal dühöngtek a gépek, épültek a gyárak, új vasutak létesültek, hetek, gyakran napok alatt. Minden ágyulövés, amely Európában eldördült, a Du Pont-család vagyonát szaporította. A vállalat fantasztikus méretekben fejlődött és mesébe illő összegeket keresett: 1917. végén egy

Le kell vonni a következményeket

Tejet iszik ember és állat! Az anyaállat ezzel táplálja kölykeit. A tejivás az első élvezet, amelyben az embernek rögtön erre az árnyékvilágra való érkezése után része lesz. A tejet tudatosan, vagy tudatlanul mindenféle állapotban és minden elgondolható összeállításban élvezzük. Konyhát tejjel nem lehet elképzelni! Ez a legjobb bizonyítéka annak, hogy szervezetünk nem lehet meg nélküle! Éppen így bőrnünk sem! De ugyan ki vonta le a következményeket ebből a felismerésből? A Nero-korabeli szép patriciusnők megtették ezt, hiszen tejjel fűrésztették magukat. De a szépségápolásnak ez a módja, drágasága miatt nem válhatott közkinccsé és lassanként leledésbe ment. Mennyire örvendetes, hogy ma a Milküderm-készítményekben oly szépségápolószerekkel rendelkezünk, amelyeket tiszta tejből állítanak elő és amelyek a kozmetikai ipar tökéletessége következtében mégis oly olcsók, hogy asszonyaink közkinccsé válhattak. Arcápoláshoz tehát csak a Milküderm-Hautsahne és Milküderm-Milchfettcrème készítményeket használjuk.

A földkisajátítási panama fővádlottja azzal védekezik, hogy

eljátszotta vagyonát a sinaiai kaszinóban

Bucurestiből jelentik: Az ungheni-i kisajátítási panama ügyében tovább folyik a legszigorúbb vizsgálat. Az ügy egyik fővádlottja, Ion Pascaluța, aki — mint ismeretes — a kisajátítási ügy összes részleteit intézte a miniszteriumban. Pascaluța természetesen letartóztatásban van és elrendelték vagyonára a bűnügyi zárlatot is.

A fővárosi lapok jelentése szerint, Pascaluța vagyonának nagyrésztét nem találják a bűnügyi hatóságok. Legutóbb olyan vallomást

évi tiszta jövedelmét 400 millió angol fontra becsülték. A wilmingtoni puskaporgyáros ivadékaiknak kicsivé vált Wilmington: nagyobb, gazdagabb és hatalmasabb üzemek után nézett és csak hamar irányító befolyásra tett szert az egész amerikai hadfelszerelési iparban.

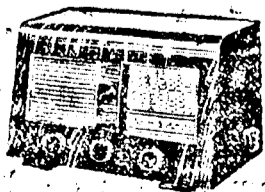
Gázháború és műanyag

„És amikor a világháború véget ért és a háború újabb eshetőségei merültek fel a távoli láthatáron: Pierre Du Pont megszimatozta a kémiai háború lehetőségeit és lőszergyáraikhoz egész sereg kémiai gyárat szerzett, amelyeknek titokzatos boszorkánykonyháiban és elzárt laboratóriumokban ismeretlen gázokat főztek és kotyvasztanak, gázokat, amelyeket Pierre Du Pont jó áron fog eladni a legtöbbször gőgnek...”

De Pierre Du Pont jól tudja, hogy a modern háború ma már nemcsak a csatatereken dől el, hanem a gazdasági élet egész területén is folyik. Bámulszatosan éles szimattal már ma azon töri a fejét, hogy nyersanyag hiánya esetén mivel lehetne pótolni a legszükségesebb nyersanyagokat? Ezért ma már átvette az egész amerikai műselyemipar vezetését és gyáraiban műbort, mügumit és müelefántcsontot állítat elő. Elképzelhetetlen, hogy mennyi jövedelme van, de keresetének nagy része titokzatos csatornákon át visszafolyik a közgazdasági életbe, hatalmas újságkiosztó ura, egész Amerikában több nagy rádiótársaság az övé és a rádiókon át irányítani tudja a közvéleményt nemcsak Amerikában, hanem az egész világon is..

„New Castle kikötője fölött, sziklába vájva, mint valami hatalmas középkori vár, emelkedik a Du Pont család kastélya. Ebben a modern sziklafészekben tanyázik Pierre Du Pont, a két felnőtt fiával, — itt él Amerika leggazdagabb és leghatalmasabb nagyiparos, új tervekben, új koncepciókon törve a fejét. Az egész világot megremegetteti a fegyverkezési láz: csak Pierre Du Pont marad nyugodt: ő tudja, hogy akárki nyerje is meg a háborút, ha kitör, — az igazi győztes mégis csak ő lesz, Pierre Du Pont..”

R. Gy.

GRAETZ D.K.E. RÁDIO A német világláger.

Egész Európa vételére alkalmas original német gyári rádió.

Lei 3000. Kedvező havi 500 lei részletfizetésre kapható. Készpénzfizetésnél árendedmény.

HAMMER ZSIGMOND és FIA

Arad, Bulev. Regele Ferdinand 27. sz. Telefon 18-47

HALLGASSA MEG MINDEN KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL!

Meg
2 Nap
A SZÓRVAZÁSOK
LEJÁRÁSÁNAK
AZ ÚJ TERY
A FOLYAN
FOLYAN
FOLYAN

Ne felejtse el
HOGY AZ ÚJ TERY SORJATÁK
MÁR AZ ÚJ TERY SORJATÁK
**20 EGYMILLIÓS
NYEREMÉNYT**
Oroszlán

dik a szemetesipó füstben, mert visz előre, miközben jobbra-bára köszönget. Végre megállapodunk egy alak előtt, aki hőség dacára felöltöben, nyakára tekert sállal áll a füstben, jómagának is cigaretta fityeg a szájában. Amint ráismerek a jellegzetes, kissé balfele görbülő orra, az alakatlan szája, a benntülő, intelligens csillogású szemekre, egyszeribe nagyon megilletődöm. Ugylátszik, észrevesz rajtam, mert amint zavartan jegyző blokkom után kapkodom és amikor kezemben van, újra szemeközé merek nézni, mosoly mögül annyi jóindulattal néz rám, hogy meg merem kockáztatni az első kérdést:

— Munkában?

— „Nem — feleli készséggel — betegségem óta nem dolgozom. Ősszel talán.“

— „Mi készítette arra, hogy filmszínész legyen és hogyan fedezték fel?“

Kesernyés mosolyra huzza a száját. A mozdulat most, itt természetesen, éppen olyan mint a vásznon szokott lenni, a hang pedig ugyanolyan bársonyos, mélycsengésű, amint felel:

— „Művészek kellett lennem, mert művészek születtem. Családi okok miatt azonban azt a szakmát választottam, amelyikkel leghamarabb pénzt lehetett keresnem. Énekelni tanultam, meglehetősen szép hangom volt, orgonáltam, irtam, sőt festettem is. De mindehhez hosszú tanulás szükség. Sem időm, sem türelmem nem volt hozzá. Azért lettem színész, mert a színház a beérkezés legközelebbi lehetőségét jelentette számomra. Elmentem komédiásnak és a második héten már színházat játszottam...“ Amikor befejezi, jobbkezét, amelyben sétabot van, mintegy bocsánatkérő mozdulattal hajlítja jobbfelé. És mosolyog hozzá.

— „Betegsége előtt sok filmben játszott. Nem okozott gondot Önnek a rengeteg szerep forlódása?“

— „Szerepeimet nem tanulom soha. Ha valamely könyv alapján készül, amikor a nézővel szemben nagyobb a felelősségem, átfutom a könyvet. — „Tarasz Bulba“, „Nyomorultak“, „Bűn és Bünhődés“ — és az alak máris bennem él. Néhány paródia, álszakál és pamflet mehet a szerep.“

„A francia filmről szeretném hallani véleményét.“

„A mi filmjárszásunk merőben eltér minden más eddigi vagy létező vászonnívűvéstől. Mi embereket mozgatunk. Elindultunk bizonyos ösvényen és azt évek kitartó munkájával kitapostuk. Hollywood nem járt soha egyenes utakon. Mindig leletért róla arrafelé, amerre a divat vitte. Ebben annyira mentek, hogy nemcsak a filmjárszás egyes ágait váltogatták, néha szezononként, de mostanában már a művészeket is aszerint itélik meg és fizetik, amennyire fogynak a filmjeik. Így nem lehetett művészt produkálni. Amerika ma tökéletes zsákutcába jutott, mi pedig ugyanolyan nyugodtan, mint azelőtt, előrehaladunk. Nálunk olyan utánpótlás van, akár rendezőkben, akár művészekben, hogy akármennyit is nyel el Hollywood gyomrá, marad még belőlük. Most jött haza a Darrieux, a Simon meg a Duvivier (Így mondja le Duvivier et la Darrieux“). Ezeket ismerik kint is, de hallott-e már Louis Fabienről, Jean Barrault-ról vagy akár Dolly Mollinger-ről? Ezek mind újak. Nálunk a tőke nem tölt be olyan egyedülálló és teljhatalmu szerepet, mint odaát. Nálunk nemcsak a „producer“ diktál a rendezőnek, hanem maga a színész is. Ezért nincsenek nálunk tulságosan rossz filmek csak ritkán és nagyon rossz filmek, soha. Nálunk emberek játszanak és a rendező embereket mozgat. Mi majdnem sohasem áldozzuk fel a művészetet a hatásért, mint ahogy odaát mindig megteszik.“

Idáig érünk a beszélgetésben, valahonnan csengő szól, felvétel lesz. Harry Baur bucsuzik, meg nézni a fiatalokat. Elnézem, amint botja végigkopog a parketten és fehérkeztyűs keze utolsó villan a betett ajtó mögött.

ASZÓDY JÁNOS

Harry Baur beszél karrierjéről, a film céljairól és a francia filmgyártás értékeiről

Abból az alkalomból, hogy Harry Baur, a világhírű francia jellemszínész Bucarestben tartózkodott, közöljük Aszódy Jánosnak, kitűnő munkatársunknak véle folytatott intervjút, amelyet még a nyáron csinált, amidőn a franciaországi joinvillei stúdióban felkereste.

Végetérni nem akaró sűrke fal előtt robot az autó, majd hirtelen lefékez. A sűrke téglatömeg vonalát kicsiny ajtó szakítja meg. A ajtó vasrácsos, a rács mögött gyanusan néző, egyensapkas ember. Henry Jeanson a filmdramaturg előtt, szerencsére, gyorsan felnyilik az ajtó, végigmegyünk az udvaron. Itt már megcsap a „csinált világ“ szaka. Mindeféle kimustrált díszletek hosszú sora vonul el a sűrke kőfal belső oldalán. A bejárat előtt két, egyforma színű gépkocsi. Olyanféle, mint nálunk a mentőautók. Oldalán feketebefűs felírás: „Journal Pathé“. A „fényképezett sajtó“ egyik segédeszköze ez, ha valami szenzáció adódik, robot a filmautó, előle éppen úgy kitérnek, mint nálunk a mentőautó elől.

Amint a folyosón áthaladunk a tulsó oldal felé, ingujjas, borotvált fejű férfi megy el mellettünk.

A nyitott ajtó mögül hirtelen újra felbukkan kopasz feje és kaján mosollyal mondja vezetőm felé:

— „Orido tata“ benn van a stúdióban — azal megint eltűnik most már végérvényesen.

— „Szerencséje van — mondja protektorom erre, — „Harry Baur betegsége óta alig jár be a munkahelyére, mert még lábbadozónak tekinti ma-

gát. „Orido“nak itt a stúdióban hívják, mert ilyen álnéven írta annakidején a cikkeit.

Mindennek van vége, akár jó, akár rossz, így a hosszú folyosó is végetér mégpedig egy olyan ajtóban, amely fölé az van írva, hogy „Récréation“ azaz körülbelül annyi, mintha az iskolában volnánk és az volna kipingálva, hogy „Tíz perc szünet.“ Itt pihennek a művészek, ha nem akarják sem a játékszobákat, éttermet vagy dohányzót igénybevenni. Jeahson betölti az ajtót. Nem tudom, a joinville-i stúdió dohányzójában mekkora füst lehet, de itt is van belőle, az biztos. Jeanson jobban orientáló-

HETENKÉNTI TÁRSASUTAZÁS
PÁRISBA és ISTANBUL

Jimboliától Lei 6.100—12.400

Constanta-tól Lei 4.200—5.950

Felvilágosítással szolgál és beiratkozásokat eszközöl az

„EUROPA“

Román Nemzeti Utazási és Idegentorgalmi vállalat
Aradon: „EUROPA“ Strada Regina Maria 10.

Rendszeres távolbalató szolgáltatást vezet be a német birodalmi posta

Berlinből jelentik: A német birodalmi posta által München és Berlin között a közel-múltban üzembehelyezett képtávíró szolgáltatás után most — ugyancsak a birodalmi posta kezelésében. — megnyílt az első távolbalató színház is. A közvetítő — vagy amint a németek nevezik „Kisugárzó” — színpadot Berlinben, az Adolf Hitler téren rendezték be. A színpad mintegy 2 méternyire épült a földszintől s olyan forgórendszer alapján szerkesztették meg, hogy a felvevő készülék fordul meg a színpad körül, ahol az előadás megszakítása nélkül, egyszerre öt színpadi kép dekórációját állíthatják be. Az első közvetített darab címe: „Berlin végállomás” volt. Próbálkoztak színes közvetítéssel is, de ezek a kísérletek nem váltották be a reményeket. Végül a távolbalatás csodái közé tartozik az az eredmény is, hogy ugyancsak a birodalmi postának sikerült olyan mozgó közvetítő berendezést készíttetnie, amivel külső felvételeket illetve közvetítéseket is lehet nagyszerűen továbbítani. A különleges felvevő és visszaadó gépeket már tömegesen gyártják, de olyan drágák ezek a gépek, hogy csak vagyonos emberek vásárolhatják meg. Egyelőre a studio csak kísérleti közvetítéseket ad, de már bejelentették, hogy a tavasz folyamán a Wagner-ciklust közvetítik szabadtérről. A rendszeres közvetítés novemberben, vagy decemberben kezdődik meg.

Nem lehetséges gazdasági háború Anglia és Németország között

Londonból jelentik: A „Daily Telegraph” és a „Morning Post” mai cikkeikben helyeslik Chamberlain miniszterelnök nyilatkozatát a nemzetvédelemmel kapcsolatban és hangsúlyozzák a fegyvergyártás minél intenzívebbé tételének szükségességét. A „Daily Mail” így ír:

„Biztonságunkhoz feltétlenül szükséges egy hatalmas repülőgép-park”.

A „News Chronicle” az angol—olasz szerződés életbeléptetésével kapcsolatban ezeket írja:

„Ama presztizs-sérelem után, amelyet a müncheni egyezmény Anglia és Franciaország számára jelentett, ugyanazon politikát fogjuk folytatni Spanyolországgal szemben is”.

A „Times” azt írja, hogy a spanyol kérdés már nem veszélyezteti Európa békéjét és azon reményének ad kifejezést, hogy Anglia és Olaszország között a régi baráti kapcsolatok ismét felvételnek.

Párisból jelentik: A „L'Oeuvre” Chamberlain beszédével foglalkozva megállapítja, hogy az angol miniszterelnök csodálatosképpen a müncheni egyezményt a demokrácia győzelmének tekinti. Funk német gazdasági miniszter közép- és kelet-európai utjai ellen kifogást nem emel és leszögezi, hogy

Anglia és Németország között gazdasági háborúra sohasem kerülhet sor, mert Anglia pénzhiteleket nyújthat, míg Németországnak ez nem áll módjában.

A „Petit Journal” ezt írja:

„Várnunk kell, hogy mi fog történni. Valószínű, hogy a német elgondolás fog győzedelmeskedni. Ruszinszko lesz a németek keletre irányuló előretörésének bástyája Lengyelország és Oroszország ellen Ukrajna megszorzására és a „Drang nach Osten” előlépésére. Mi azonban nem vagyunk illetékesek arra, hogy Olaszországnak tanácsot adjunk”.

A „Le Jour” szerint az 1934-ben aláírt német—japán egyezmény óta még sohasem volt olyan rideg a viszony, mint most.

Hotel Corvin

BUDAPEST,
VIII. Csokonay-utca 14.
Nemzeti Színháznál.

Családi szálloda a város szívében. — Ujnan berendezve, kőp. fűtés, hideg-meleg folyóvíz. —
Egyágyas szoba P. 3,
kétágyas P. 6. —

SZENZÁCIONÁLIS ÁR!

115
TIPUS

**A JÓ NÉPSZERŰ
KÉSZÜLÉK**

**419
HAVONTA**

Hallgassa az egész világot
az új 1939-es modellek által

PHILIPS RADIO
FELSZERELVE A HÍRES PHILIPS MINIWATT LÁMPÁKKAL

Készséggel bemutatja
Aradváros és a megye
kizárólagos képviselője

PHILIPS RÁDIÓ SZALON
ROSENFELD GEZA ARAD, UJ NEUMAN-HAZ
TELEFON 12-25.

Starhemberg herceg munkát keres Párisban, egy regényes élet, regényes karrier után

Bécsből jelentik: Starhemberg herceg, az egykori osztrák alkancellár és a Hazafias Front megalkotója és vezére, — mint ismeretes — az Anschluss idején külföldön tartózkodott és a német hatóságok csak 70 éves édesanyját tudták őrizetbe venni. Starhemberg herceg éppen nászuton volt, feleségül vette Nora Gregor ismert filmszínésznőt. Az osztrák herceg dúsgrazdag ember volt és most — mint a párisi lapok írják — gondokkal küzd, mint egyszerű munkanélküli próbál elhelyezkedni feleségével együtt.

Starhemberg herceg élete szenzációs regény. A világháború alatt az egyik alpesi vadászrezd önkéntes őrmestere volt, ugyanott szolgált a tragikusvégű Dollfuss volt kancellár, mint főhadnagy. A harcéri találkozástól kezdve Dollfuss volt kancellár haláláig sűrűn voltak együtt és tartottak fenn őszinte barátságot. A francia frontra is elkerült Starhemberg herceg, majd a leszerelés után Münchenben élt és amikor Hitler első puccsát megkísérelte. — Starhemberg herceg is a soraikban harcolt és a sebesült Göringet ő menekítette át az osztrák határon. Majd Svájcba, Starhemberg hercegnek nem volt szándéka Hitler mellett maradni alárendelt szerepben és ezért visszatért Ausztriába, megalapította a Hazafias Frontot. Nem kellett mást tennie, mint a több ezer holdas birtokán élő embereket beszervezni és már meg volt a Heimwehr első kerete.

Amikor Hitler bejelentette igényét Ausztriára, élet-halál harc kezdődött Németországgal és Starhemberg herceg Schuschnigg kancellár mellé állt. Dollfuss meggyilkolása után az osztrák nemzeti szocialista mozgalom egyre erősebb lett és Starhemberg herceg mindegyik Schuschniggot segítette. A Hazafias Front megakadályozta Hitler kancellár terveit. Akkor azt is beszéltek, hogy a hatalom feljében levő népszerű herceg az osztrák trón várományosa.

Ez év tavaszán Starhemberg herceg elvált első feleségétől és pápai engedéllyel nőül vette Nora Gregor osztrák filmszínésznőt. A osztrák nép akkor úgy érezte, hogy egy még meg nem szerzett, de körülményekhez képest biztos trónt dobott el magától a fiatal herceg ezzel a házassággal. Három évig harcolt családjával és az egyház törvényeivel, de végül is feleségül vette azt akit szeretett.

A német csapatok bevonulása után Starhemberg herceg minden vagyonát elkobozták, édesanyja most is védőrizet alatt áll s mint a párisi lapok írják, a fiatal herceg és felesége gondok és nélkülözések között él Párisban. Az asszony a filmnél helyezkedett el, a férfi munkát keres . . .

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

Nagy szerencsém volt tegnap.

Elbléptettek ... de ettől nem leszel gazdag.

● Az Allami Sorjáték sorsjegyével, amelyet a HIVATALOS SORSJEGYÁRUDA ÉS A FALUSI POSTAHIVATALOK

eláruló helyeinél vásárolsz, millió mos lehetsz.

A XVIII. sorsjáték I. osztályának húzása NOVEMBER 15.-én.

20 darab egy milliós nyeremény

COLECTURA OFICIALA
A OFICILOR RURALE

HELYI CIM:

Str. Bratianu 3. Repr. OLARIU I.

ASSZONYOK ROVATA

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Nagy divat a bluz!

A bluzszoknya viselet mindig divatos volt és divatos lesz, de talán inkább tavasszal üznek nagy kultuszt a bluzokból, mert akkor a nyári kosztümjéhez, bóleros ruhájához minden hölgynek szüksége van rá. Télen elalszik egy kicsit, de az idén ebe-
tebb, mint valaha is volt.

Persze természetes következménye ez a téli kosztümdivatnak. No meg nem utójára hagyandó az estélyidivat, amely a bluzt is felszínre hozza, mint estélyi toilettet. Ez viszont a rossz gazdasági viszonyokra vezethető vissza. Ugyanis a hosszú szoknya anyaga nem annyira fontos, mint a felső részé, a bluzé. Estélyi szoknyát lehet régi estélyi ruhákból, kabátokból stb. készíteni és akkor csak egy elegáns, pompóz anyagu bluz szükséges hozzá, ami viszont kibírható kiadás.

Teljesen magasnyakú, zárt buzok divatosak az idén, mindenféle anyagból, amit csak agy el tud képzelné és be tud venni. Így elsősorban nézzük a trottor bluzokat. Nem beszélve a rengeteg pulloverről, ami kell hogy legyen jó egynéhány a mai divatos nő szekrényében, ezek mellett a különféle szövet, jerjey és angora bluzok dominálnak.

Egyik nagy szalonunk mutatott a múltban egy nagyon szép összeállítású toilettet: barna kosztüm lila angora bluzzal. Isteni volt. A bluz háromnegyedes ujjakkal és sajátjából visszahajtott srég nyakkal készült, kikötősen. Azután egy szürke téli kosztümhöz mutatott egy barna, sárga, zöld csikos jerjey bluzt, hosszú ujjakkal, ugyancsak srégen visszahajtott nyakkal. Ez is csinos volt.

Délutánra azután a muszlinbarony, rendes, angol bársony és lámé bluzok divatosak.

Ezek már gazdagabban vannak díszítve, rendszerint strasszal, vagy valamilyen fém brossal és gombokkal. Itt a gombokon van a hangsúly. A legfantasztikusabb gombokat viselik, amit csak gombkitaláló agya kiséthet. Használják a zippzárakat és nemkülönben a rogyant nyakát azzal a különbséggel, hogy egész magasan vannak a raffolódások, szinte odafapad a nyakhoz. Gyakran találkozunk kétoldalt, a vállon aprógombolásokkal. A bluzok mind kikötősek, egy kis keskeny, rendszerint saját övvel.

Rengeteg a brokát estélyibluz, akár hosszú,

Modern kárpitozást

legszebben készít

TÓTH ANDRÁS kárpitos és díszítő
Str. Eminescu
(Orulay-palota)

akár rövid ujjakkal, ami szintén nem olcsó mulat-
ság, viszont gyönyörű. Egy ilyen nagyszerű estélyi bluzszoknya összeállítását még el befel-
zésül: A szoknya fekete maroccin, rá fehér maroc-
cin ujjtalan, magasan zárt bluz, melynek a háta teljesen felváltva, elől visszacsúsos derék, s az egész bluz rá volt gombolva óriási strassz gombokkal a szoknyára, mint gyerekkorunkban a felgombolós ruhák, amire Hölgyeim biztos jól emlékeznek. Nagyszerű az elgondolás, olcsón „kihozható” és roppant fiatalos.

Dózsa Vera

gyermekruha-szalon Arad,
Piata Imp. Traian 3. szám.

Készít a legigényesebb ízlés szerint mindennemű gyermekruhát.

Divatposta

Vidéki előfizető, 25. Ha egy angol szövetruhára szeretné rátenni otthon levő nutria szőrméjét, minthogy ilyen a bundája, a következő fazont ajánlom. Vásároljon egy szép rozsdabarna színű szövetet, azt a következőképpen csináltassa meg: Egészen egyenes, szűk ruha legyen, elől a bluzon három nagy utriagombbal, spicces bubigallérral a saját szövetéből és a szoknyán két nagy nutria-zsebbel. Nagyon csinos lesz és elegáns. Barna accesoriekkal viselje. Üdvözlöt.

B. mama. A beküldött barna selyem nagyon szép és jó anyag. Csináltasson belőle egy jumperruhát. végig a jumper aprón gombolva, kis, oroszos gallérral, amit elől masniba köthet, hosszú, szűk ujjakkal és keskeny, saját övvel. Mindenhova felveheti és elegáns lesz barna bundája alá. Üdvözlöt.

Babus. Fekete satint ajánlok Önnek. Magas, zárt nyakkal, kicsit gloknis szoknyával csináltassa. A nyak elől huzott legyen, egy rüssöt képezzen áll alatt a huzás és egyik oldalra tétesse ezáltal képződő ráncokat, egészen a derékvonalig, ahonnan hamisan rátett részből a szoknya hosszaiig, mint egy echarp, jöjjön hosszú, fekete selyem rojt. Keskeny övvel viselje. Üdvözlöt.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatunk tónk címére: Budapest, Teréz-körút 35., küldjék

FÉRFIGYENGESÉG. Világszabadalom! Impotencia már csak a múlté! A Casanova-készülék (nem gyógyszer) használatával ifjúságtól a legelőrehaladottabb korig, még a legstílyosabb impotenciában szenvedő férfiak is visszanyeri teljes virilitását. Küldjön 7 lelt bélyegben melynek ellenében díjmentesen megküldöm díszkréten ezen tüneményes készülék ismertetőjét. Készülékek állandóan raktáron. FICER, BUCURESTI, Căsuța poștală 333.

Heti étlan

HÉTFŐ. Ebéd: Csurgatott metéltleves, főttus kapor-mártással, gesztenye rolád. Vacsora: Borjupörkölt galuskával, alma.

KEDD. Ebéd: Küményleves, serpenyős rostélyos, velesült burgonyával, szőlő. Vacsora: Spenót túrkortólással, sajt.

SZERDA. Ebéd: Paradicsomleves, kacsaült párolt káposztával almáspite. Vacsora: Szalámi, tea, sajt.

CSÜTÖRTÖK. Ebéd: Zöldségleves, naturszelet, rizsesgomba, körte. Vacsora: Rántotta zöldpaprikával, gesztenyepüré.

PÉNTEK. Ebéd: Halpaprikás, rizskoch. Vacsora: Körözött liptól, zöldpaprika, mignon.

SZOMBAT. Ebéd: Marhahasleves, maritasült gombával, mandulatelfujt. Vacsora: Bundáskenyér, kelkáposzta, alma.

VASÁRNAP. Ebéd: Csontleves darabokkal, sertéskaraj, tökkáposzta, özgering, fekete. Vacsora: Császárhaj melegén, torma, déli tészta.

Osszei és télen

Esőben, jégen

Nő, férfi, gyermek

Biztosan jár

Hogyna a cipője

STAR

ARADI LERAKAT

SÁNDOR

cipőáruházában, Bulv. Regele Ferdinand 11. sz.

Konyhatékok

Finom dióslepény. Harminc deka lisztet husz deka vajjal, tíz deka cukorral, egy citromlével és héjával, egy kis sóval, egy tojás sárgájával puha linertésztát gyurung, agután kinyújtjuk, tepsibe tesszük. Rátesszünk tetszészerinti lekvárt, öt tojás sárgájából, husz deka cukorból, husz deka darált dióból, hat tojás keményrevert habjából jól összekevert krémet és egyszerre megsütjük.

Töltött libameil. Lehuzzuk a liba melléről a bőrt, a húst is leszedjük és megdaráljuk. Beletesszük sót, kis borsot, egy áztatott zsemlyét, pirított öröshagymát és petrezselyemzöldjét, egy kis zöldpaprikát, egy kanálnyi lisztet, jól összekeverjük, visszateszük az egészet a csontira, visszateszük a bőrt, tepsibe tesszük, vízzel öntözzük sülés közben.

Szőrmék nagy választékban!

Szőrmemunkák legújabb modellek szerint

Zimmermann

szücsmesternél, Str. I. G. Duca 5.

Hasznos tanácsok

Hangyákat nagyon könnyen lehet egyszer és mindenkorra eltávolítani a lakásból, ha megtalálván a buvóhelyüket, azt forró lugos vízzel többször leöntjük.

Az oltóágakat napokig frissen eltarthatjuk, ha levágott végüket egy burgonyába dugjuk és köréje újságpapírost csavarunk.

Petroleumlángot a leggyorsabban úgy tudunk eloltani, ha tejet öntünk rá.

Gyűrött selyem, vagy szövetruhákat a legszebben a következőképpen kell vasalni: A ruhát kifeszítjük a vasalódeszkán, egy ruhát bevezesítünk, rátesszük a gyűrött részre és elkezdjük vasalni, hogy a vízpárával vegyük ki a gyűrődést. Csak akkor vegyük le a deszkáról, ha már kihült.

PENSIÓBAN

lakás és teljes ellátás nem kerül többé, mint szállodába egymagában a szoba.

Ha Budapestre jön, lakjon a Belvárosi Pensióban

IV., Veres Pálné-uca 10., félemelet, a Belváros szívében.

Hídez... kö ponti fűtés, kiváló kiszolgálás

Evangelikus MIKULÁS TÁNCOS TEA-EST dec. 3-án a Fehér Keresztben

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőncim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Évesre 840 lei Negyedévre 210 lei
Hónapról 420 Egy hónapra 70

Láthatatlan fűtés

Amlóta a központi fűtést alkalmazzák az új házakban, majdnem mindenütt ezt a rendszert vezetik be. Legújabb azonban egy angol mérnök olyan fűtést fedezett fel, melynek elve a központi fűtés rendszerén alapul, azonban a fűtőtestek nem a szobákban belül vannak elhelyezve, hanem a mennyezetben kerülnek beépítésre, mégpedig a vasbetongerendázat közé. Felülről és alulról sugározza tehát a szobába a meleget a Crittall nevű mérnök után elnevezett új fűtési rendszer. Olyan épületekben, ahol a rendszerül nagyobb hőmérséklet kifejtésére van szükség, az oldalfalakban is helyeznek el fűtőcsöveket és így a szoba különböző pontjáról is sugárzik az állandó meleg. Amerikában és Londonban már majdnem valamennyi új építkezést Crittall-rendszerű fűtéssel szerelnek fel. Amíg a fűtőcsövek télen a hő ellátására szolgálnak, addig nyáron a csöveken keresztül hideg víz cirkulál és így a szobák hőmérsékletét a legnagyobb hőség esetén is husz fok Celsiusra tudják leszorítani. Az új fűtési rendszert szak körökben óriási jelentőségűnek mondják, mert bár felszerelése költségesebb a rendes központi fűtésnél, azonban üzeme lényegesen olcsóbb.

Fiedler István szatmár-nagyvárai püspök a pápánál. Rómából jelentik: Fiedler István szatmár-nagyvárai megyéspüspököt a Szentatya tegnap külön kihallgatáson fogadta. A püspök két egyházmegyéje állapotáról tett a pápának jelentést. A pápai audienca után a bíboros-államtitkár fogadta Fiedler püspököt.

Angol katonai repülőgép pusztulása. Londonból jelentik: Rugeley közelében egy katonai repülőgép, amikor kényszerleszállást végzett, kigyulladt. A tűz következtében öt pilóta szennégett.

Hell Károly lapszerkesztő eltávozik Aradról. Arad sajtóéletének egy értékes, kiváló képzettségű munkatársa távozik el Temesvárra. Hell Károly, az „Arader Zeitung” szerkesztője, aki hosszú éveken át fejtett ki Aradon újságírói tevékenységet, megízlelt meghívást kapott az egyik nagy temesvári német napilaptól és ennek a meghívásnak eleget tett. Arad és a vidék olvasóközönsége élvezettel olvasta mindenkor Hell Károly erős kritikai érzékkel, logikával felépített és meggyőződéssel átfűtött cikkeit, amelyekben találokan szólt hozzá a felmerült napi problémákhoz. Aradról való távozása őszinte sajnálkozási vált ki és veszteséget jelent a Romániai Népkisebbségi Újságírók Szervezete aradi csoportja számára is, amelynek tevékeny intézőbizottsági tagja volt.

Javult Papaná állapot. Sinaiából jelentik: Papaná kapitány állapota jelentős mértékben javult. Tegnap már beszélni is kezdett, de még mesterségesen táplálják. Vasárnap a beteget Bucurestibe szállítják szülei lakására.

A román személyzet védelme. Bucurestiből jelentik: A román személyzet védelméről szóló törvényt előkészítő bizottság tegnap ülést tartott és végleges formába öntötte a módosító törvényjavaslatot. Hír szerint egészen új alapokra fektették a törvényt.

Elfogott temesvári katonaszökevény. Szombatra virradó éjszaka Pop Ioan, aradi csoportvezető detektív a városban elfogta Sz. István, temesvári katonaszökevényt, aki már több alkalommal megszökött ezredétől. Az elfogottnál 18 ezer leit találtak és erre vonatkozólag Sz. István kijelentette, hogy a pénzt Temesváron lakó sógorától lopta. A katonaszökevény vallomása szerint 24 ezer leit tulajdonított el sógora lakásából, majd Lugosra, onnan pedig Rádánra utazott, ahol a hiányzó összeget elmulatja. Sz. István kihallgatása után Temesvárra kísérik.

Tragikus körülmények között hunyt el Aradon az elmúlt éjszaka Pescaru Dumitru, bucuresti-i dohányjövédéki felügyelő. Pescaru Dumitru ellenőrző körútja során tegnap Aradra érkezett, ahol a szokásos hivatali felülvizsgálatot végezte. Miután munkája több napot vett volna igénybe, úgy határozott, hogy a dohánybevéltő épületében az átutazóban levő ellenőrök részére berendezett lakásban fog lakni. A CAM felügyelője este 12 óra tájban tért nyugovóra. Hajnali 3 óra tájban váratlan szívrohamot kapott és ezért becsengette a szolgát, akit orvosért küldött. Mire azonban az orvos megérkezett, az 54 éves ember meghalt. Az orvosi vizsgálat szerint halálát szívizomhűtés okozta.

Az aradi Rózsaiúzer-társulat ma, vasárnap délután 4 órai kezdettel tartja meg gyűlését. A hitbizalmi egyesület kéri a tagok pontos megjelenését.

EXCLUSIV

téli kabát és ruha
szövetújdonyságok

ADAM

posztlóáruházban

Scala mozi mellett

Consum — 6 havi hitel

Közlekedési baleset. Az elmúlt délután folyamán a 275-ös aradi teherautó, amelyet Sárkány István sofőr vezetett, a Neuman-gyár közelében összeütközött Teisz Mihály, Magyarpecska községbeli gazdálkodó 1006-os számú szekerével. A karambol következtében az egyik ló megdöglött, a kocsit összetört és a lovakat haltó gazdálkodó is megsérült. A rendőrségi vizsgálat adatai szerint a balesetet az idézte elő, hogy a kocsi ittasan hajtotta lovait és azokat nem tudta fékmentartani. Az elszabadult lovak megijedtek és magukkal ragadták a kocsit, amely azután összefutott az autóval.

Jutányos TUZIFA

AUFRIEHT FATELEPEN
Str. Dim. Balou 15-17
Száras bükk, osor gyertyán-fából nagy raktár. Olcsó ár. Szolid kiszolgálás. Telefon 10-69.

Rendőrségi hírek: Erszéni Lajos, Oituz-ucca 21. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik különböző holmi loptak el házából. Ugyancsak meglopták Fey Gyula, Oituz-ucca 20. szám alatti lakost is, akinek házából csatornacöveket vittek el az eddig még ismeretlen tolvajok. A feljelentések ügyében a rendőrség vizsgálatot indított.

Szövetet, selymet, vásznat

jót és olcsón vásárolhat

SZMUTNY

újdívat- és ke'engye-áruházában Str. Met'anu — 4

Tegyen egy próbavásárlást!

Természetesen Ön is kihasználja azt a rendkívüli alkalmat, hogy most hétfőn és kedden minden árut saját áron vásárolhat Bársony kötöttáruházában. Ez a két propaganda nap olyan szenzációt keltett az egész városban, hogy tömegesen keresik fel a Bársony házát.

Buvár-baleset

Oh jaj! Alighanem tulsok levegőt szívattyztam.

Hiresek akartak lenni

Egy nagy genfi áruház előtt birtelen megállt egy autó, kugrott belőle két fiatalember, kezében pisztolyt tartva. Odarohantak egy gyalogjáróhoz és rálőttek. A gyalogjáró összeesett. Mielőtt a többi járókelő magához térhetett volna megdöbbenéséből, a holttestet felkapták, az autóba dobták, maguk is beleugrottak és elhajtották. Megindult a nyomozás — a rendőrség megtalálta a két támadót, a „holttest” társaságában. Együtt mulattak éppen. Bevallották, hogy az egész támadást csak megjátszották hogy a nevük az újságba kerüljön. A rendőrség azonban nem tette meg nekik ezt a szívességet; az eljárást közszendháborítás címén megindították ellenük, de nevüket nem közli a rendőri jelentés.

A brällai gabonárák. Brällában a gabonapiac az utóbbi két napon langyhább volt. A vevők tartózkodást mutatnak a buzával és a még száradásra váró tengerivel szemben. A buza árában ennek ellenére csökkenés nem állott be és a 79 kilogram fajsúlyu buza vagonjáért 38.000 leit sikerült elérni. A még száradásra váró tengeri vagonokénti ára 29 ezer lei, holott egy héttel ezelőtt még 30.500 lei volt. A száraztengeri ára változatlanul 35 ezer.

Közkórházi bőr- és urológiai osztály főorvosa, dr. Hereşiu Miron, klinikai tanársegéd. Bőr, urológia és venerikus betegségek szakorvosa. Kozmetika, quartz, diathermia. Rendei: 4-6-ig és 7-8-ig este. Piaţa Avram Iancu 16., I. em.

Holnapután húzás! Új terv, új remények! Vásároljon még ma egy szerencsés GOLDSCHMIDT-sorsjegyet!

Egyházi zene. A minorita-templom kórusán bemutatásra kerülő ősi korálisok és megkapóan szép, modern egyházzenei művek bemutatása során a vasárnap délelőtt fél 12 órai (utolsó délelőtti) istentisztelet folyamán a következő művek szerepelnek a Jézus Szíve kórus programján: 1. Régi csikl kézirat nyomán: Lebáruok oltárodnál, 2. Pikéthy: Édes Jézus, neked élek (1804.), 3. Tarkányi-Zsaskovszky: Bűnös lélek, ide siess... (1850.), 4. Grell: Isten, jószágod végtelen, 5. Kontor: Ave Maria, 6. Noi vogliam Dio. (P. Bote Koránél fordítása). Felajánlaskor Zsolt N. „Andante Religioso”-ját adja elő Baranyi Bella hegedűművésznő.

Hogy jó, olcsó, meleg SZVETTERJE legyen

fontos, hogy KUNTZ-nál vegyen

Bul. Regele Ferdinand 43. (Fekete Báránnyal szemben.)

Ha folytonos belpangásaitól és tulsok gyomorsavától okvetlen meg akar szabadulni, úgy ne mulassza el reggelenként egyneved, esetleg félphár természetes „Ferenc József” kesztrüvet éhgyomorra inni. Kérdezze meg orvosát.

Csónaktulajdonosok figyelmébe! Az aradi rendőrség közli mindazokkal a csónaktulajdonosokkal, akik egyetlen kívül eveznek, hogy 1939. március 31-ig okvetlenül jelentkezniük kell a központi rendőrség 31. sz. szobájában működő MONT-hivatalban, ahol a Maroson történő közlekedés-szabályzatot, valamint a csónakok lajstromozására vonatkozó fontos tudnivalókat közli velük. Mindazokat, akikről megállapítják, hogy nem jelentkeztek az előírt határidőn belül, szigorúan megbírságozzák. Azok az evezősök, akik valamely evezősegyesületnek a tagjai, az egyesület vezetősége után kapják meg a szükséges felvilágosításokat.

Győzdjék meg! Legolcsóbb férfiruha, fiuruha, bőrkabát, télikabát különlegességek

MUZSAY JÓZSEF cégnél Arad,
A SIBINAZZA ÉRETEL

— Nagy érdeklődés kíséri a **Motiu-áruház** akcióját. A népszerű Motiu-áruház szorgalmas és agilis tulajdonosa által indított kedvezményes akciója. Arad P. A. Iancu és Metianu sarkon, minden eddiginél nagyobb érdeklődés mellett zajlik le. A nagyközönség vásárlási kedvét különösen fokozza, hogy a mai időkben ritkaságszámba menő 10 százalékos árkedvezményben nemcsak a készpénz, hanem a Consum-Íhlesnirea tagok is részesülnek. A nagyszerű kedvezményes akció értesülésünk szerint december 1-ig tart.

— **Lutheránus vallásos estély** Aradon. A zsinat-presbiteri ágostai hitvallású evangélikus egyházkerület évi rendes közgyűlése alkalmából az aradi evangélikus egyházközség templomában 1938. évi november hó 15-én este 8 órakor tartandó vallásos esté műsora: 1. Gyülekezeti ének: 44. számú ének 1. és 2. versei. 2. Igét olvas és imádkozik: Argay György, evang. esperes. 3. Énekszóló. Előadja: Nagy Aranka énektanárnő. Orgonán kísér: Fischer Ernő. 4. Elbeszélést felcassa Nikodémusz Károly, egyh. kerületi főjegyző, lelkész. 5. Hegedűszóló. Előadja: Zalay Sándor. Orgonán kísér Fischer Ernő tanár. 6. Igemagyarázatot tart Járósi Andor evang. lelkész, teológiai m. tanár. 7. Orgonaszóló. Előadja: Fischer Ernő zenetanár. 8. Záróima és állás. 9. Gyülekezeti ének: 256. számú ének 1. verse. Önkéntes adományok az evangélikus teológusok kolozsvári Luther Otthona javára fordítatnak. Énekszámok Nagy Aranka előadásában: Schubert: „Nacht und Träume”. Caccini (1550—1618.): „Canzone”. Zeneszám Zalay Sándor előadásában: Haendel—Hubay: „Larghetto”. „Grieg melódiák”. Orgonára alkalmazva át dolgozta és előadja: Fischer Ernő.

— **Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedőknek** reggel felkeléskor egy fél pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvíz — a legkisebb erőlködés nélkül — igen könnyű székürülést biztosít, azonkívül a gyomor és a belek működését előmozdítja és kielégítő emésztést hoz létre. Kérdezze meg orvosát.

RENDY

ruha eleganciát jelent

P. AVRAM IANCU 21.

— **A zsidó kulturház vonószenekearának** bemutatkozó koncertje. A zsidó kulturház vonószenekeara a hó 15-én, keddi kultúrest keretében tartja első, bemutatkozó koncertjét. A vonószenekear dr. Kell József, Kell Rezső, Weiss Arnold és Freimann Sándor közreműködésével Dvorak kvintettet ad elő prof. Igo Schaten zongorakíséretével. Gross Piri Händel hegedűszonátáját játsza, Fischer Antal Verdi, Hermann és Rubinstein-áriákat énekel. A koncert este 9 órakor kezdődik, belépés díjtalan.

— **ORSZÁGOS KIRAKATVERSENY. A FLORA** rum- és likörgyár r. t. Arad november közepén egy új sorozat luxus-minőségű italt hoz forgalomba és ennek bevezetésével kapcsolatos reklámakció keretében 30 tekintélyes pénzdíjat tűzött ki azon legszebb kirakatok rendezői részére, melyekben az új italok szembeötölően vannak elhelyezve. A 3000.—, 2000.—, 1000.—, 500.— stb. leics díjakat a kirakatokról felveendő és beküldendő fényképek alapján fogja egy bizottság odaitélni a kirakatok rendezői részére, míg a cégek diplomát kapnak. A nem díjazott fényképeket a Flora-gyár 100 leiert megvásárolja. Erre a célra különben a Flora-gyár kedvezményes pauszáláron szállítja a liköröket, melyek gyönyörű, ujszerű kiállításukkal és kiváló minőségükkel nagy feltűnést fognak kelteni. A kirakatverseny feltételeiről és egyéb kedvezményekről szóló ismertetést, továbbá az új likör képét és leírását stb. kívánatra a Flora-gyár beküldi az érdeklődőknek.

Kivándorlás miatt

alkalmi ház eladás, 8 szobás modern, parkettás lakás, külön nagy melléképület, 800 négyzetű gyümölcsös telek, amely ipari vállalatnak, gazdaságnak nagyon alkalmas. könnyű feltételek mellett átvehető.

Cím: „ELITE” fűszerüzlet
Arad, Str. Metianu 5.

— A windsori hercegi pár angliai lakhelye. Londonból jelentik: A „News Chronicle” jelentése szerint rövidesen megállapítják a windsori hercegi pár angliai tartózkodási helyét. Minden valószínűség szerint a herceg a Ford Belvedere-kastélyt választja tartózkodási helyéül, ahol walesi herceg korában előszeretettel tartózkodott.

— **Házasság.** Lajcsák Gizella (Arad), Náday Jenő (Budapest) házasságot kötöttek Budapesten.

— **A Mosóczy-telepi misszió** műsoros táncos teadélutánja a Napközi Otthon javára ma délután 5 órai kezdettel.

Óra, ékszer, jeggyűrű

elismerően legjobb gyártmány
Csáky órák, ékszerésznél
Arad, a luth. templommal szemben.
E sorozatu óra, ékszerjavítás és véadás!

— **45 szomnalin** pasztillával megmérgezte magát egy **bucuresti-i** leány. Bucurestiből jelentik: Néhány nappal ezelőtt a Royal Palace szállodában szobát bérelt Ana Lăzărescu galati-i fiatal leány. A szálló személyzetének feltűnt, hogy a vendég nem mutatkozik és ezért több alkalommal benyitott a szobába, ahol eszméletlenül találták meg. Kórházba szállították s gyomormosást alkalmaztak rajta. Az orvosok megállapítása szerint 45 szomnalin pasztillát vett be. A 20 éves leány állapota életveszélyes. Az öngyilkosság okát nem tudják.

FRATII KLUG

temetkezési vállalata
mégis csak a legolcsóbb
Bulevardul Regele Ferdinand 37. sz.
Tel. 14-30, Ujarad 20-22.
SAJÁT KÉSZÍTMÉNYŰ KOPORSÓK

— **Ötvös Béla:** „Megbűntetem hetediziglen”. (Történelmi regény). Röviddel ezelőtt hagyta el a nagyváradi Sonnenfeld-cég nyomdáját Ötvös Béla nagyváradi újságíró jentí című történelmi regénye. Démonok és szentek idegjesztő véres küzdelmének rajza ez a könyv. A könyvben szomorúan éri az ember a kérelmetlen végzet kezét, amely vezető rétegének bűnei miatt nemcsak királyi családját, hanem az egész nemzetet is sújtotta. A könyv alkalmas arra, hogy a magyar történelem három első századának eddig rejtett kulisszatitkait megismertesse és az események törvény szerűségével igazolja, hogy aki kardot fog, annak karddal kell elvesznie.

Weinfeld Rózsi kozmetika

Bul. Regina Maria-ut 18. Telefon: 10-94

— **Kézrekerült az aradi református egyházközség betörője?** Beszámolt az Aradi Közlöny arról, hogy a közelmúltban betörő járt az aradi református egyházközség irodahelyiségében, ahol feltörte a perselyeket, amelyek tartalmát ellopta. A betörő többször lelt vitt magával. A rendőrségi nyomozás során a gyanu egy Kiss Imre nevezetű, szatmári származású munkanélküli terelődött, akiről megállapítást nyert, hogy a betörés utáni napon Szatmárra utazott. Az aradi rendőrség megkeresésére a szatmári rendőrség őrizetbe vette Kiss Imrét, akire több, Szatmáron elkövetett betörést bizonyították rá. Egyelőre azonban tagadja, hogy Aradon is „dolgozott” volna. Valószínűnek látszik, hogy Kiss Imrét a közeli napokban Aradra hozzák, hogy át folytassák le a vizsgálatot ellene.

Ma tizenharmadika, szerencsés nap!
Kísérlelje meg ma a szerencsését, s vegyen egy szerencsés **GOLDSCHMIDT-sorsjegyet!**

— **A Mosóczy-telepi Szociális Misszió** műsoros táncos délutánja. Ma délután 5 órakor rendezi a Mosóczy-telepi Szociális Missziótársulat a vezetése alatt működő Napközi Gyermekotthon javára szezonnyitó műsoros táncos délutánját a Katolikus Otthon összes helyiségében. A bevezető műsor keretében Nagy Mária prólóggal, Szepessy Magda szavalattal, Várfalvy Elza és Buiás Árpád, Fetter Irén énektanárnő tanítványai szólószámokkal, Karácsonyi István zongoraszámokkal szerepel. A Misszió hangulatos délutánja iránt, mely a városi fiatalok számára mindig kellemes és népszerű szórakozási alkalmat jelent, nagy érdeklődés nyilvánul meg. Elsőrendű büffé, kiténő zenekar, értékes tombolatárgyak fokozzák az összefüggés hangulatát és elevenességét, mely az őszi idény egyik legsikerültebb mulatásának ígérkezik.

Ezer értékes tombolatárgy lesz a Katolikus Bálon

Az aradi 1938-as báli naptár első ünnepe napja: november 19. — A Katolikus Bál. — Kétségtelen, hogy az évad egyik legsikerültebb mulatsága lesz, hiszen a nagyszámu rendezőség hónapokig tartó munkával készítette elő az aradi római katolikus társadalom mulatságát. Ezen a bálon felekezeti különbség nélkül képviseli magát Arad társadalmá.

Egy hét múlva érkezik el a várvavárt este, amiközben a báli évad első mulatságán megnyitják az aradi farsangot. A bál pontosan fél 10 órakor kezdődik. Az est egyik legérdekesebb és leglátványosabb része lesz a nyitó párok felvonulása és táncbemutatója: ezen az éjszakán a régi bálók hangulatát idézik. Társadalmunk aranyifjúsága bemutatja majd a francia négyest. . . A bálon megjelenő előkelőségek számára díszemlényt állítanak fel.

GOLDSCHMIDT BANK sorsjegvsztálya ma, vasárnap, 13-án egész nap nyitva van. Holnap utolsó nap, holnapután huzás!

A bálterem főbejárata a Fehér Kereszt szálloda előcsarnokán át lesz. Az előcsarnok feldíszítéséről és fűtéséről már gondoskodott a rendezőség. A bálon megjelenhet mindenki sötét ruhában is.

Külön meglepetést kelt majd a tombolajáték: mintegy 1000 darab értékes tombolatárgy kerül kisorsolásra. Arad város uriaszsonyái gondoskodnak majd a gazdag, izletes büfférol.

Itt írjuk meg, hogy a katolikus bál intézőbizottsága felkér mindenkit, akik tombola, vagy egyéb adományok birtokában vannak, hogy azokat hétfőn este 6—8 óra között a Minorita-palota udvarában levő kongregációs otthonban jelentsék be, a nem romlandókat pedig adják át. Akik tévedésből nem kaptak volna meghívókat és arra igényt tartanak, igényüket jelentsék be az egyházközség irodájában, Str. I. Kalvin 22. sz. alatt.

Még ma és holnap vásárolhat egy szerencsés GOLDSCHMIDT-sorsjegyet!

— **Az aradi Chevra Kadisa** ujonnan felvett 120 tagjának ünnepélyes avatása ma, vasárnap, 13-án délelőtt 11 órakor lesz a templomban. Az avatandó utazókat kérjük, hogy már 10 órakor jelenjenek meg az emeleti tanácsteremben.

— **Emésztési kiütések a bőrön** sok esetben hamar elmúlnak, ha bélműködésünket reggelenként éhgyomorra egy-egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvízzel elrendezzük. Kérdezze meg orvosát.

— **Gyermekek tüzkatasztrófiája Magyarországon.** Gyuláról jelentik: Gerendás községben Bartolák Pál földműves és felesége távollétében az otthon maradt három gyermek tüzzel játsza, meggyújtotta az egyik ágat. Mire a szülők hazatértek, a három gyermek, akik közül a legnagyobb hatusztendős, megfulladtak a tüstben, míg a negyedik, egy csecsemő, életben maradt.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
VASÁRNAP:

HAJÓS gyógyszer-tár, Bulev. Regina Maria 8
Tel.: 14—90.)

KAIN gyógyszer-tár, Calea Banatului 1.
Tel.: 17—67.)

NIEDERMAYER gyógyszer-tár, Str. Gojdu,
HÉTFŐ:

WEISZ gyógyszer-tár, Piața Avram Iancu 12.
(Tel.: 25—20.)

JANKA gyógyszer-tár, Bulev. Reg. Ferdinand
25. (Tel.: 11—00.)

Dr. DICK gyógyszer-tár, Str. Mărășesti 1.
(Tel.: 17—68.)

SPORT

A román sportszövetségeket az új testnevelési törvény értelmében átszervezik

București, Nemsokára megjelenik a romániai sportélet általános szervezetének törvénye. Ezzel kapcsolatban az egyes sportszövetségek elnökei, Sidorovici strájer-parancsnok elnökletével tanácskozást tartottak. Közleményt a napokban adnak ki. Ez a közlemény közli majd azokat a változásokat, amelyeket az új törvény az egyes szövetségek életében jelent.

Kétszázmillió finn márkát szavaztak meg az olimpia költségeire

Helsinki: A finn államtanács az 1940-es olimpiai játékok költségeinek fedezésére, 200 millió finn márkás államkölcsönt szavazott meg és a rendezőbizottságot felhatalmazta az összeg felhasználására.

A kerületi bajnokság állása a vasárnapi forduló előtt

A kerületi bajnokság állása a vasárnapi forduló előtt:

1. Mica	8 8 - - 50 4 16
2. AAC	9 6 - 3 22 13 12
3. Titanus	9 5 2 2 22 20 12
4. Crișana	9 4 3 2 19 19 11
5. Tricolor	9 5 - 4 15 18 10
6. ATE	9 4 2 3 20 23 10
7. Olimpia	7 4 1 2 20 12 9
8. Astra	9 3 3 3 18 11 9
9. Transilvania	9 3 2 4 17 22 8
10. Unirea	10 2 3 5 15 21 7
11. Gaiara	9 1 5 3 13 24 7
12. Egyetértés	9 1 1 7 7 24 3
13. Hakoah	10 - 2 8 9 36 2

A Sport és Kritika

hétfőn a szokott időben jelenik meg és részletes beszámolót közöl a vasárnapi kupamérkőzésekről, úgy szintén a kerületi bajnokság vasárnapi mérkőzéseiről, valamint az összes bel- és külföldi sporteseményekről. Minden elárusítóhelyén kapható.

O Amszterdam: Van Feggelen holland uszóbajnoknő csütörtökön este megjavította a 150 yardos hátuszás női világrekordját. Az új világrekord 1 perc 43,3 mp. A régi rekordot a holland Nida Senif tartotta 1 perc 45,7 másodperccel.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Rendszeres hajójáratok

Északamerika, Kanada, Középamerika, Kuba-Mexiko, Délamerika, Keletázsia, Ausztrália és Hollandiába

Tengeri utazások

Iskélletes üdülési és sok örömet nyújtanak! Földközi-tengeri utazások tavasszal és ősszel, Északi-tengeri és atlanti-szigeti utazások, Nyugatindiai utazások, Világkörüli utazások, Utazások Afrika körül valamint olcsó tengerentúli tanulmányi utazások

Felvilágosítások, prospektusok díjmentesen kaphatók a Hamburg-Amerika Linie S. A. R.

képviseleténél:

Künstler utazási iroda
Arad, Bul. Regina Maria 24.
Telefon 10-86.

Csak keretet jelölt az AMTE a vasárnapi mérkőzésre

Megérkezett Aradra a Tricolor

A vasárnapi kupamérkőzésekkel kapcsolatban az AMTE pénteken fejezte be az előkészületeket, az edzés után azonban ezuttal kivételesen nem került sor csapatösszeállításra, hanem csak keretet jelöltek ki, amelyből közvetlenül a mérkőzés előtt állítják össze a Tricolor elleni csapatot. Perneki és Szabó sérülései javulnak, mindazonáltal lehetséges, hogy egyiket a két játékos közül nélkülözni lesz kénytelen a piros-fekete csapat.

A keret, amelyből a vasárnapi csapatot össze állítják, a következő:

Gerold — Sliwat, Kovács — Szurgyi, Szabó, Szaniszló — Dvorzsák, Bermoser, Léb, Perneki, Reinhardt, Batrin.

Az AMTE vasárnapi ellenfele, a Tricolor CFPV csapata szombaton érkezett meg Aradra. A vezetőség jobb szereplést vár a csapattól, mint a Gloria elleni mérkőzésen és továbbjutást remélnék a kupában. Az AMTE ellen egyébként így áll fel a Tricolor:

Schramek — Hetzer, Dunareanu — Popa, Lupas, Radu — Dick, Boksa, Kovács, Moskó, Kocsis.

A többi kupamérkőzés során is hatalmas küzdelmek várhatók és a legnagyobb küzdelmet a Rapid a Ripensival, a Venus pedig a Juventus-sal fogja megvívni. A Victoria Galațiban, a Carpați Craiován, a Kinizsi pedig Nagyváradon indul eséllyel B) ligás ellenfél ellen a küzdelembe, ja-

vorit a Sp. Studentesc is a STB-vel szemben, az UDR, azonban nem mehet biztosra Lupényban a Minerul elleni harcban. A többi mérkőzéseken B) ligások egymás ellen, vagy alsóbb kategóriákhoz tartozó csapatok ellen küzdenek.

csar ugyi Klapából!

A Rapid a Juventus ellen látszott ezen a héten edzőmérkőzést a fővárosban és a Rapid 5:1 arányban győzött. Auer nagy formában van ismét és a gólokra Auer (2), Gavrilescu (2) és Moldoveanu, illetve Naciu osztozkodtak.

Merceat, a Gloria balszélsőjét, akit — mint ismeretes — a Kinizsi elleni mérkőzésen Braida játékvezető kiállított, a nemzeti bajnokság legyelemi bizottsága 15 napra tiltotta el a játéktól.

Az Unirea Tricolor nem folytathatja törökországi turáját. A török nemzeti gyász miatt, az Unirea Tricolor csapata nem folytathatja törökországi turáját és néhány nap múlva visszatér a fővárosba.

O Márciusra halasztották az asztali tenisz világ-bajnokságot. Az asztali tenisz világbajnokságot Egyiptomban, Kairóban akarták megrendezni. Az egyiptomi szövetség azonban lemondotta a rendezést. Az angol szövetség bejelentette, hogy vállalja a világbajnokságot és már ki is tüzték az időpontot: március 6. és 11. között.

EGÉSZ ÉVRE ALKALMAZTAK AZ
AURORA
FIÓKJAI, HOGY AZ
EGÉSZ ORSZÁGBAN
OSZTOGASSAM
A MILLIÓKAT.

HELYI

Arad megye Takarékpénztár

A tél nehernek igérkezik

és a fa megdrágult.
Nem tudom, mitévő le-
gyek

● Ne legyen gondod! Vásá-
rolj amennyit akarsz, mert
elmegek a

D A C I A

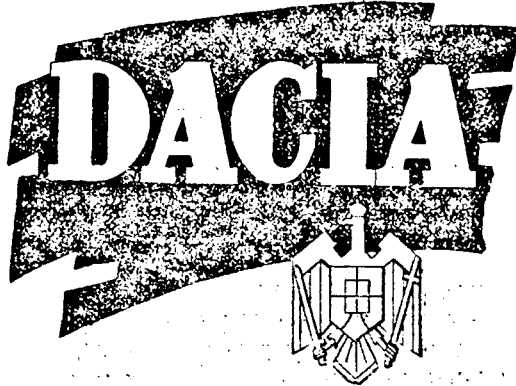
elárusító helyéhez és vásárolok
Allami Sorjáték sorsjegyet.

November 15.- én
A XVIII. SORSJÁTÉK I.
OSZTÁLYÁNAK A HUZASA-
NAL

Milliomosok leszünk.

HELYI. CIM:

Aradi Általános Takarékpénztár Rt.

10 másodperc lesz rövidesen a százméteres síkfutás világrekordja!

Páris. Január elsején életbelép az új rajtblokk használata, amely helyettesíti az eddigi rajtlyukakat. Ez a gumival bevont ferdesíki lap arra a célra szolgál, hogy erről rugaszkodjanak el a versenyzők. Ez a módszer lényegesen csökkenti az idővesztést, mely az eddigi elrugaszkodási móddal elkerülhetetlen volt. Ezután tehát lényegesen jobb eredményeket érnek el 100—400 mé-

teren. Szakértők szerint rövidesen 10,2 mp. alá szorítják a 100 méteres síkfutás világrekordját és nem lehetetlen, hogy már jövőre 10 mp. lesz a 100 méteres síkfutás világrekordja!

O Budge — végérvényesen profi: ötven mérkőzést játszik Vinessel. Csütörtökön Donald Budge aláírta a profiszerződést. A világ jelenlegi legjobb játékosaként tekintik Vinessel a különböző amerikai városokban. Budge 100 ezer dollárt kap ezért a körüért (kb. 16 millió lei). Ebből 25 ezer dollár előleget már meg is kapott.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Megszűnik a munkaadó azon kötelezettsége, hogy táppénzt folyósítson az alkalmazott betegségének első hét napján

București-i jelentés számol be a társadalombiztosító pénztár egyik nagyfontosságú rendelkezéséről. Ismeretes, hogy a betegsegélyző törvény értelmében abban az esetben, ha a munkaadónak az alkalmazottja orvosi kezelésre szorult és emiatt munkáját nem tudta ellátni, a munkahely elhagyásától számítva még hét napon át a munkaadónak fizetnie kellett a betegsegélyző pénztári díjakat és ugyanaddig az ideig a beteg biztosítottat neki kellett segélyeznie. A betegsegélyző pénztár központi igazgatósága most rendeletet küldött szét, amelyben megváltoztatja ezeket az intézkedéseket és a jövőben már a betegség bejelentésének napjától a pénztár gondoskodik a beteg biztosítottól.

Az egész országban meghonosítják a korlátolt felelősségű társaságok rendszerét

Az új kereskedelmi törvénykönyv fontos intézkedései

Az Aradi Közlöny legutóbbi számában már megemlékeztünk róla, hogy Öfelsége II. Carol király szentesítette az új kereskedelmi kodexet, amely 1939. május elsején lép életbe.

Az új kereskedelmi törvénykönyv számol a gazdasági szükségszerűségekkel és számos újítást vezet be. Módosítja a részvénytársaságok ügykezelésének rendszerét és lehetővé teszi az ország területén korlátolt felelősségű társaságok megalakulását. Ez az üzletforma eddig csak Bukovinában létezett és sem az ókirályságbeli, sem pedig az erdélyi kereskedelmi jog nem smerte. Azokban az országokban, ahol ezt a társulási formát bevezették, szép eredményeket értek el.

Foglalkozik az új kereskedelmi törvény a csőd kérdésével is és az eddigi jogi rendszert meg-

hagyva, úgy intézkedik, hogy a hitelezők nagyobb kvótákhoz juthassanak, mint eddig.

Itt emlékeztünk meg arról, hogy a nemzetgazdasági minisztériumban behatóan foglalkoznak a kereskedői választott bíróságokról szóló törvénytervezet elkészítésével. Ez a törvénytervezet, amelyet minden bizonnyal már a közeljövőben törvényerőre emelnek, nagy mértékben járul majd hozzá ahhoz, hogy a piacon a bizalom helyreálljon.

**Hirdessen
az Aradi Közlöny-ben**

Az Erdélyi Gazdasági Egylet aradi fiókjának közleménye

A juhtenyésztésről

Egyik legtöbb hasznot hozó háziállatunk a juh és mégis kisgazdáink olyan kevés gondot fordítanak rá. Azt tartják, hogy a juh igénytelen állat, tehát nem is érdemi meg a jobb tartást és gondozást. Mekkora tévedés ez! Ha meggondoljuk, hogy Romániában 12 millió juh van és minden darab évente csak egy kilogramm gyapjuval többet adna az okszerű tartás következtében milyen óriási nemzetgazdasági haszon származna ebből, nem is beszélve a gyapju minőségének feljavítása által elérhető haszonról. Pedig egy kissé jobb tartás és okszerű tenyészkiválasztás által milyen könnyen elérhető volna ez.

A juhtartó gazdának először is számolnia kell az adott viszonyaival és azok ismeretében döntenie, hogy milyen juhot tartson és tenyészessen. Nagyon külterjes viszonyok mellett a racka-juh tartása lesz helyénvaló, jobb viszonyok mellett a cigája és belterjes körülme-nyek között a merinó fésűs juh. Vármegeyünkben a viszonyok a cigája és merino fésűs juh tartásának felelnek meg leginkább. Bármelyik fajtát is tartson a gazda arra kell törekedjen, hogy az illető fajtának legjellegzetesebb példányait válassza továbbtenyésztésre, a legtöbb gyapjut adókat, a legjobban tejelőket és a kettős-barányokat ellő anyák ivadékait. Különösen az apaállatok kiválasztására és beszerzésére kell nagy gondot fordítani. A juh tartása ott fizetődik ki a legjobban ahol az év legnagyobb részét legelőn töltheti és ahol találja meg táplálékát. Természetesen megfelelő istálló- lóról is kell gondoskodnunk részükre, ahol tiszta alom védi meg a gyapjút a beszenyeződéstől. A téli hónapokban ne sajnáljuk tőle a takarmányt, mert a favázi nyíráskor megfizeti a télen adott bővebb takarmányozást. Az a gazda, aki piszkos, nedves ólban buzaszalmán telelteti juhait, ne várjon utánuk hasznot. Buzaszalma és tengeriszár mellett adjunk juhainknak szénát, répát, sőt szükség esetén abrakot is. A más jószág alá alomnak szánt szalmát is előbb adjuk a juhok elé, hogy azok kiválogassák az értékesebb részeket belőle.

A merinó fésűs és cigája juhot elsősorban gyapjujárt tenyésztjük, ezért elsősorban is gyapjuhozamára és annak minőségére kell figyelemmel lennünk. A legtöbb gyapjút, a hosszufürtű, középfinom gyapjuval bíró egyedek adják és ezt a minőséget keresik ma leginkább a gyárak is, tehát a tenyész kiválasztásnál erre kell törekednünk. Csak az olyan gyapju bír értékkel, mely fehérre mosható, ezért tarka bárányokat ne tartunk meg, a juhokat ne jelöljük olyan festékkel, melyet nem lehet a gyapjuból kimosni és vigyázzunk általában, hogy a gyapju ne szennyeződjön be, a nyírásnál pedig a has és láb gyapjút válogassuk ki a szin gyapjút közül. Az esőtől is szenved a gyapju minősége, ezért lehetőleg óvjuk attól is.

A bárányt hathetes korban 10—12 kg. súlyban szoktuk értékesíteni. Télen ugyan jobban megfizetik a bárányokat, de azért télen, illetve ősszel csak az a gazdaság ellenes, akinek megelégedő, jó állólója van erre a célra és aki nem sajnálja az abrakot úgy az anyától, mint a báránytól. A legalkalmasabb elletési idő március és április hónapok, mikor is a legelőn bőséges táplálékot találnak a juhok.

A juhtej, illetve az abból készült sajt is szép jövedelmet hoz a gazdának. Itt az előbb elmondottakon kívül főként a feltétlen tisztaságra kell ügyelni, hogy a fejésnél, mint az edényeknél, valamint a sajt készítés további során is. A csemege sajtokat sokkal jobban megfizeti a közönség, mint a közönséges juhsajt, ezért az EGE Erdélyben tanfolyamokat rendezett, ahol a gazdáknak alkalmuk volt elsajátítani a finom sajtok készítésének módját.

Ha juhállományunkat nem fogjuk a jövőben olyan mosóháznál kezelni, mint eddig, hanem szeretettel foglalkozunk vele és okszerűen fejlesztjük azt, úgy az eredmény nem is fog elmaradni.

— Az Erdélyi Gazdasági Egylet november 9-én az Attila-ucca 10. sz. székházából átköltözött a Regala-ucca 16. sz. alatti vásárolt új kolozsvári székházába összes irodahelyiségeivel. Ide költözött az „Erdélyi Gazda” szerkesztősége és kiadóhivatala is. Ezután is felhívja az egyesület az érdekelteket közönséges megkereséseit november 10-től kezdve már az új Regala-ucca 16. sz. alatti címre szíveskedjék küldeni.

— Befejezik a különböző erdélyi és vánsági magánvasutársaságok felszámolási eljárását. Bucurestiből jelentik: November 28-án a vasút központi igazgatóságánál rendkívüli közgyűlést tartanaka a következő erdélyi, illetve bánáti magánvasutársaságok: Temesvár, Lippa, radnai helyiérdekű vasút Rt., torda-ábrudbányai vasút Rt., temesvár-buziási helyiérdekű vasút Rt., Széphegy-Liebling-i helyiérdekű vasút Rt., Bánffy-hunyad-Kalotaszeg helyiérdekű vasút Rt. és a marostordai helyiérdekű vasuak Rt. az új magánvasutársaság ezen az együttes közgyűlésen végre kimondja megszűnését és az államvasutakhoz történő beolvadását.

Nem alkotmányellenes a részvénytársaságok minimális adója. Az adótvény értelmében a részvénytársaságoknak abban az esetben, ha nyereséget nem mutatnak ki, minimális adót kell fizetniük. Az egyik bucuresti-i részvénytársaság, amelyre ezen a címen minimális adót vetettek ki, keresetet indított a semmitőszéknél és annak kimondását kérte, hogy a vonatkozó szakasz alkotmányellenes, mert nem jelent mást, mint a tőke megadóztatását, ami viszont egyértelmű az elkobzással. A semmitőszék egyesített tagozata legutóbb foglalkozott a keresettel és kimondották, hogy az adótvénynek a részvénytársaságok minimális adójáról szóló szakasza nem alkotmányellenes.

A SZUDÉTAVIDÉKRŐL TÖRTÉNŐ BEHOZATAL SORSA. A kontingentálási igazgatóság úgy határozott, hogy mindazokat a Csehszlovákiára vonatkozó behozattal engedélyeket Németországra irhassák át, amelyek esetében az árut olyan cégtől rendeltek, amelynek székhelye szudétaterületen van és időközben Németországba került. Az importőrnek azt is igazolnia kell, hogy az árut a szudétavidékek Németországhoz való csatolása előtt rendeltek meg és hogy a szállító cég székhelye valóban a Németországhoz csatolt területen van. Ebből a célból csatolni kell a rendelő lapokat, a számlákat és a levelezés bizonyító iratait. A földrajzi fekvés igazolását a követség adja.

Eladott aradi ingatlanok: Institutul de Credit si Pastr. al Comerciantilor din Arad eladott a Rozer-düllőben egy 176 négyszögöles telket 24.000 leiért Butariu Simion és nejének. — Dragostin Kresztáné eladta a „Pesti“-düllőben 1 hold 880 négyszögöles szántót 53.000 leiért Tóth Andrásnének. — Socorici Nicolae és neje eladták a Duleul Mare-düllőben 1386 négyszögöles szántót 15.000 leiért Orga Ioannak. — Stoica Gheorghe és társa eladták a Homokos-düllőben 1211 négyszögöles szántót Szimulov Vasziliának. — Rossu Maxim és neje eladták a Str. Beráriei 145 négyszögöles telket 30.000 leiért Crisnic Traian és nejének. — Faur Gheorghen eladta a „Nagy“-düllőben 1304 négyszögöles szántót 10.000 leiért Faur Elenának. — Ifj. Topor Iefta eladta a Sfántul Toma-düllőben 2 holdas szántót 3.500 leiért Káposztás Valentin és nejének. — Bunicău Nicolae és neje eladták a Rozer-düllőben 162 négyszögöles telket 28.000 leiért Stoian Vasiliának. — Özv. Litricsin Tudorné eladta a Str. Oituz 9b. sz. házat 109.000 leiért Hladházi Károly és nejének. — Russu Stefan eladta a Barbus-düllőben 2 holdas szántót 21.000 leiért Nețin Nicolae és nejének. — Borza Alexa és neje eladták a Str. Surorilor 21. sz. házat 77.000 leiért Prodanovici Gyulánának. — Papp István és neje eladták a Str. Numa Pompiliu 54. sz. 268 négyszögöles telket 85.000 leiért Maier Stefan és társainak. — Kellner Béla és neje eladták a Str. Poetului 99. sz. 482 négyszögöles telket 15.000 leiért Stefan Matei és nejének. — Holló Zoltán eladott a Str. Dacilor-ban egy 140 négyszögöles telket 60.000 leiért Mayer Ferencnek. — Eichner Ákos és neje eladták a zimándi-düllőben 180 négyszögöles telket 25.000 leiért Dupcza Pál és nejének.

LESZ AZ
Állami Sorsjáték
I. OSZTÁLYÁNAK
AZ UJ TERV
alapon történő huzása.

Figyelje meg:
hogy már az első osztály
20 EGY MILLIÓS
NYEREMÉNYT
oszt ki.

VÁSÁROLJON
SORSJEGYET
és ne hanyagolja el
szerencséjét.

RENDSZERES UTAZÁSOK

A KÖVETKEZŐ ALLAMOKBA:

Egyesült Államok
Kanada

Ausztrália

Közép-Amerika

Kuba, Mexikó

Délamerika

Argentína—Paraguay—Uruguay

Afrika (Marokkó)

holland, belga és francia gőzöskökkel

Egyiptom és Palesztinába

a Serviciul Maritim Roman gőzöskökkel.

Információk és prospektusok a vezérképviselőknél:

Holland-Amerika Linie

L. H. Lazarevitz ur vezetése alatt

BUCUREȘTI Calea Victoriei 70. et. I.
Tel. 4. 41. 65.

TIMIȘOARA, Str. Veneția No. 2.
Tel. 39—89.

ORADEA, Bd. Reg. Ferdinand No. 4.
Tel. 15—90.

Betiltották a német birodalomban a „Jüdische Kulturbund“ működését

A kormány visszautasítja a külföldi beavatkozásokat

Newyork. Az amerikai demokrata és békelige tagjai pénteken felvonultak a newyorki német konzulátus elé és elhökik a konzulátuson tiltakozott a németországi események miatt.

Egy népgyűlésen Paddock protestáns püspök tiltakozott a németországi zsidóüldözések ellen. A püspök hangsúlyozta, hogy a németországi antiszemita mozgalom a többi nemzetekben állásfoglalást váltott ki a nemzeti szocializmus ellen.

A Times értesülése szerint Ogilvie Fordes a berlini német nagykövetség megbízásából felhívta a német külügyminiszterium figyelmét arra, hogy a csütörtök esti zsidóellenes tüntetések során egyes Berlinben élő angol állampolgárok vagyonát is megrongálták.

Sir Ogilvie Fordes írvékében közölte, hogy az angol kormány fentartja a jogát arra, hogy teljes mértékben kártérítést követeljen az angol állampolgárok elpusztított vagyonáért és kifejezi azon reményét, hogy a jövőben a német kormány nagyobb védelemben részesíti az angol alattvalókat és vagyonukat.

A párisi német luteránus templomban szonikaton déli 12 órakor Von Rath, a leltt német követségi titkár lelkiüdvéért istentiszteletet tartottak és azon Bonnet francia külügyminiszter is megjelent.

A Havas távirati iroda jelentése szerint a Németországban kiújult antiszemita propa-

ganda ügyében elfoglalt tiltakozó álláspont német politikai körökben élénk elégedetlenséget váltott ki. A hivatalos német körök ismételtlen hangsúlyozzák, hogy a Németországban folyó zsidóüldözések belügyet képeznek és ezért visszautasítják a külföldi beavatkozást.

A berlini „Jüdische Kulturbund“ zsidó kultúravesület működését a német kormány az egész birodalom területére betiltotta. Ennek következtében a kultúravesület égisze alatt működő színházak, mozik és más szórakozási helyeket bezárták. A Jüdische Rundschau, Németország legtekintélyesebb zsidó lapja újabb rendelkezésig megszüntette megjelenését. — Ugyancsak bezárták a zsidó iskolákat is és attól a kevés zsidó diáktól, akiknek eddig még megengedték, hogy árja iskolákba járjanak, megvonták a jogot, hogy az iskolákat tovább is látogathassák. (Rador.)

Grosse Textilindustrie

sucht Färbemeister, vertraut mit Färbemitteln in Halbwolle, Wolle und Baumwolle in Strang und Stück. Offerten, Referenzen, Photographie, übermittlelt Annoncenexpedition Carol Schulder Bucuresti, Str. Eugen Carada 2., unter „M. K. B.“

EGY NAGY NYEREMÉNY
AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉKON
A SORSJÁTÉK
ÚJ TERVEZETE
4 EGYENKÉNT 6 MILLIÓS és
70 EGYENKÉNT 1 MILLIÓS
NYEREMÉNYT IRÁNYOZ ELŐ.
 A november 15.-iki húzásra vásároljon sorsjegyet a MERCUR elárúsító helyeinél.

MERCUR

HELYI CÍM: **GOLDSCHMIDT BANK R. T.**

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —
 VASARNAP, NOVEMBER 13.

București. 8.45: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezeken. 9.55: Vallásos óra. I. Harangszó. II. Istentisztelet közvetítése a patriarchátus templomából. III. Szentbeszéd. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. A Grigoras Dinicu-zenekar játéka. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.05: Ion-Manu vidám negyedórása. 15.20: Felolvasás a falu számára. 15.35: Népies dalok, zenekari kísérettel. 15.50: A falu híradója. 16.10: A hangverseny folytatása. 16.45: Premilitár óra. 17.45: Indulók gramofonlemezeken. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: A hétről. 18.17: A rádió szalonzenekarának hangversenye. Vezényel: C. Bobescu. 19: Orvosi előadás. 19.15: Modern román táncok. 19.48: Vidám előadás. 19.58: Sport. 20: A diákkülönítmények munkájával kapcsolatos előadás. 20.15: Operettzene. (Joh. Strauss, Ganne, Millöcker, Planquette, Lehár.) 20.45: Hangjáték. 22: Hírek. Utána: sporteredmények. 22.15: Román zeneművek. 23.05: Hírek, majd sport. 23.20: A hangverseny folytatása. 23.40—0.30: Éttermi zene közvetítése.

Budapest I. 9.30: Hírek. 10: Unitárius istentisztelet. Prédikál Csiki Gábor lelkész. 11: Egyházi ének és szentbeszéd a veszprémi székesegyházból. A szentbeszédet Tóth Tihámér püspök mondja. 12.15: Evangélikus istentisztelet. Prédikál Magócs Károly lelkész. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13.30: Az Operaházi Zenekar. Közben kb. 14.05: Hírek. 15: Hanglemezek. 16: 1. Hussertések hízalása. 2. Szarvasmarhák hízalása. 16.45: A Magyar-

országi Munkásdalyegyletek Szövetsége képviseletében a Diósgyőri Vasgyári Vasmunkások dalárdájának műsora. Vezényel Gránát József. 17.30: Galgóc. Rexa Dezső előadása. 18: K. Comensolj Mária zongorázik. 18.30: Időszerű felolvasás. 19: Kóczé Antal cigányzenekara. 20: Hírek. 20.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.25: A rádió szalonzenekara. 21.10: Sporteredmények. 21.20: A fejedelem városa. (Kassa.) Hangjáték két részben. Irta Asztalos Miklós. Utána kb. 22.35: Hírek, időjárásjelentés. 23: Beszkárt-zenekar. Közben 23.30: Hírek

Budapest II. 12.15: Szalonötös. 16: Hanglemezek. 19.30: A külpolitika gazdasági rugói. 20.05: A rádió szalonzenekara. 20.25: A keletafrikai olasz gyarmatosítás. 21.10: Hangverseny.

HÉTFŐ, NOVEMBER 14.

București. 6.45: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezeken. 12—13: Gramofonlemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: A hangverseny folytatása. 14.10: Hírek. 14.30: A déli hangverseny folytatása. Operarészletek. A műsorban a következő zeneszerzők művei szerepelnek: Massenet, Gounod, Verdi, Mascagni, Wagner. 15.10: Közlemények. A rádióval kapcsolatos közlések. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Virtuozok lemezei. A műsorban a következő szerzők művei: Rameau, Daquin, Mozart, Rimski-Korszakov, Delibes, Debussy, Rossini, Gounod. 19: Tudományos krónika. 19.15: George Stanescu baritonista hangversenye. 19.35: Paul Jeleacu zongorahangversenye. 20: Alex. Lascarov Moldovanu előadása a közművelődési otthonokról. 20.10: Spanyolország a francia zenében. 21.15: Rádióegyetem. V. Dascovici egyetemi tanár felolvasása. 21.30: Kamarazene. Mozart-ciklus. 22: Sport. Hírek. 22.15: Dinu Ba-

descu énekhangversenye. 20.40: Énekkar. 23: Hírek. 23.15: A Gănescu-zenekar játéka. 23.45: Hírek a külföldre franciául és németül.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Utána: Hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Kis emberek nagy gondjai a régi Felvidéken. (Felolvasás.) 11.45: A Felvidék lelke. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. Időjárásjelentés. 13.10: Akom Lajos énekegyüttese. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: Vidák József és cigányzenekara. 15.35: Hírek. 16: Árfolyanhírek. 17.15: A rádió diákkféléőrája. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Az elemek pusztítása Japánban. (Felolvasás.) 18.30: Szalonötös. 19.10: Medveadászat. 19.40: Langsfeld Gézáné magyar nótákat zongorázik. 20: Hírek. 20.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.25: Az Operaház előadásának közvetítése. „Bánk bán.” Dalmi három felvonásban. Szövegét írta Egressy Béni, Zenéjét szerezte Erkel Ferenc. Az I. felvonás után kb. 21.20: Helyes magyarság. Majd hírek. A II. felv. után kb. 22.20: Hírek időjárásjelentés. Utána kb. 23.10: Hanglemezek. Közben kb. 23.30: Hírek német és olasz nyelven. Közben 24: Hírek angol és francia nyelven. 1.05: Hírek külföld magyarok számára.

Budapest II. 19.30: Német nyelvoktatás. 20.30: Akik ittmaradtak. 21: Katonazene. 22: Hírek. 22.25: Operettrészletek. 23: Időjárásjelentés.

KEDD, NOVEMBER 15.

București. 6.45: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezeken. A következő szerzők művei: Dvorák, Joh. Strauss, Ábrahám, Bizet. 12—13: Gramofonlemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. A Vasile Julea-zenekar játéka. I. Mai táncok. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. II. Románok és oltniai népdalok. 15.10: Különböző közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Műszaki üzenetek. 18.17: Vegyes zene gramofonlemezeken. 19: Irodalmi beszámoló. 19.15: Nagy zeneszerzők portréi. Brahms. Gramofonlemezek. 20: Lengyel est. Lengyel zene. 20.45: Rádióegyetem. Ion Piňat előadása. 21: A rádió zenekarának szimfónikus előadása. Mozart-ciklus. 22: Sport. Hírek. 22.15 „La gura sobei”. Tréfiás hangjáték. Irta: Horia Furtună. 23: Hírek. 23.15: A Victor Predescu-zenekar hangversenye a „Potcoava” bárhól. 23.45: Hírek a külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Utána: Hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Óriások nyomán. (Felolvasás.) 11.45: Délutáni ruhák. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó, időjárásjelentés. 13.10: A rádió szalonzenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: Hanglemezek. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 18: Pásztorvilág, betyárvilág. 18.30: Székely Imre művei. 19: Időszerű felolvasás. 19.20: Kiss Lajos cigányzenekara. 19.55: Helyes magyarság. 20: Hírek. 20.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.25: Bodó Frzsi, az Operaház tagja énekel zongorakísérettel. 20.50: A sötét közepkor. 21.20: Budapesti Hangverseny Zenekar. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.05: Hanglemezek. 23.30: Hírek német és olasz nyelven. 23.45: Farkas Béla cigányzenekara. Közben 24: Hírek angol és francia nyelven. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapítottatott meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

HÁZASSÁG

Házasságközvetítés, 900 prima előjegyzés. Levélcím: Căsuța poștală 114., Timișoara. 6925

Vagyonos, független urinő megismerkedne 55—60 éves férfivel, akinek hozzáillő vagyona, vagy jó nyugdíja és be rendezett lakása van. „Unom a magányt” jelígre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 6968

ALKALMAZÁST KERES

Perfekt főzőnő uriházhoz utánközik, vidékre is megy. Str. Sf. Gheorghe 35. 6952

ALKALMAZÁST NYER

Keresek egy irodai kisasszonyt, aki önállóan levelez, románul és magyarul. Gáspár, Str. Horia 2. 6965

OKTATÁS

Művészi művirágkészítést tanítok. Virágokat hozott anyagból is készíték. Jelentkezés délután. Cím a kiadóban. 6857

Saját ruháját készítve könnyen megajánul szabni és varrni a „Sylvia” szalonban. Str. I. G. Duca 4. 6855

Zongoraoktatást adok azoknak is, akiknek nincs zenehallásuk, garanciával. Helene Scheitzner, Dna Balasa-u. 6970

LEVÉLÉZÉS

Mozipartner keres Gentlewoman. Kimerítő levelet „L'amour” jelígre kérek. 7000

ÜZLET

Fűszerüzlet, biztos megélhetést nyújt átadó. Cím a kiadóban. 6982

J. KREBSZ

Észli-téli ruhákat, kabátokat legszébben, fest, mos, végiglen tisztít. —
Telep: Bul. Reg. Ferd. 31. — Flókuz el: Str. Timisceu 1

LAKÁS

Kiadó a belváros legforgalmasabb helyén egy különbejáratu üres szoba. Cim a kiadóban. 6077

Zsigmondházán egyszoba konyha, éléskamrás magánház gyümölcsösével nov. 15-re kiadó Cim a kiadóban.

Kiadó lakás: II. emeleten háromszobás, elő- és fürdőszobás, parkettás, uccai lakás. Cim: Hammer kerékpár-üzlet. Piata Avram Iancu 5-6. 6766

Modern ötszobás, összkomfortos lakás azonnalra kiadó. Str. Cloşca 9., I. emelet.

Ujonnan festett kétszobás, előszobás, fürdőszobás lakás 1100 lei havi bérért, ugyanaz kisebbben 900 leiert kiadó. Calea Radnei 35a.

Háromszobás modern, parkettás, uccai, elő, fürdőszobás és mellékhelyiségekből álló lakás november 15-re kiadó. Str. M. Scaevola No. 14. 7001

Olcson kiadó üzlet és műhelyhelyiség Str. Consistorului. Cim a kiadóban. 7006

Modern villában különbejáratu butorozott szoba, elő- és fürdőszobával azonnalra kiadó. Bul. Carol 4. 7005

Str. Greceanu 5. sz. alatt háromszobás, I. em. teljesen modern erkélyes lakás kiadó. Bővebbet a házfelügyelőnél. 7002

Diszkrét bejáratu, szépen butorozott szoba kiadó. Cim a kiadóban. 6959

Ujonnan épült villában modern garzonlakás azonnal kiadó. Str. Eroul Necunoscut 7. 6997

Ujonnan festett négy szobás lakás kiadó. Str. Consistorului 17. 6996

Belváros centrumában

Kétemeletes masszív ház 10karban 2, 3, 4, 5 szobás, parkettás lakásokkal, 300 ezer bérjövdelemmel 2 millió 350 ezer. Ugyanott új ház több 2 és 3 szobás, összkomfortos lakásokkal, 200 ezer évi jövdelemmel, 2 millió 300 ezer. Főter mellett emeletes ház 6 bérleménnyel fürdőszoba, 1 millió. Ugyanott emeletes új ház 2, 3 és 4 szobás, összkomfortos lakásokkal, nagy udvarral, bankterherrel, 1 millió 300 ezer. Centrum mellett emeletes, masszív ház, 10 lakás és üzlettel, 100 ezer jövdelemmel, 950 ezer. Piacnál belvárosban emeletes ház, portálos, üzlethelyiséggel, parkettás, fürdőszobás lakással, 600 ezer. Főtéren kétemeletes ház, 3 szobás, összkomfortos lakásokkal, üzlethelyiségekkel, 220 ezer jövdelemmel, 2 millió 200 ezer. Belváros legforgalmasabb főútvonalán kétuccára nyíló és ketté osztható emeletes ház 4 üzlethelyiséggel, több lakással, részben parketta, fürdőszoba, 1 millió 600 ezer. Belváros centrumában emeletes ház, kifogástalan állapotban, több 3 és 4 szobás, fürdőszobás lakás, 950 ezer. Bul. Carol mellett legszebb új emeletes ház, 7 darab összkomfortos lakásokkal, üzletekkel, 300 négyszögletes kerttel, 1 millió 700 ezer. Főposta mellett ház üzletekkel, lakásokkal, telekértéken alul, 450 ezer. Villa rajonban új villa, 3 darab összkomfortos lakással, 950 ezer. Fehér Kereszt közelében masszív ház, több üzlettel, 100 ezer jövdelemmel, 1 millió 150 ezer. Piac mellett emeletes ház, 3 lakással, shoneval, 320 ezer. Belvárosban új ház 3x2 szobás lakás, parketta, fürdőszoba, esszlingeni recányók, 400 ezer. Külvárosban ház nagyforgalmu talméréssel, vegyeskereskedéssel, 2 szobás lakással, részben új épület, 5 éves biztosított szerződéssel, 48 ezer évi bérért, 375 ezer. Radnai úton új ház 3 üzlethelyiséggel, lakással, mindnem telekértéken, 240 ezer. Fenti házakon kívül, bér-, magán-, üzletházak, villák nagy választékban eladók.

H A A S Z
Ingatlanforgalmi Irodája, Arad, Eminescu uoca 20-22. Alapítva: 1918.

Lakótársnői keresek. Cim a kiadóban. 6988

Égyszobás, fürdőszobás, parkettás lakás kiadó Str. T. Vladimirescu 5 6985

Bevezetett péküzem kiadó. Cim a kiadóban. 6984

Négy szobás, hallos, modern lakás, parkirozott udvaru, magánházban. központban kiadó. Str. Bariţiu 25. 6974

Modern földszinti egyszobás garzonlakás, előszoba, csempés fürdőszobával, cserépkályhával ellátva, kiadó. Str. Cloşca 11. 6926

Raktárt keresünk azonnalra a vasútállomás közelében. Telefon 11-27. 6967

Belvárosban magánvillában egy elegáns butorozott lakoszály, mely áll: előszobából, hálószobából, ebédlőből, hallból, fürdőszobahaszánálából, december 1-től kiadó. Cim kiadóhivatalban. 6964

VÉTEL - ELADÁS

Rádiók, kerékpárok 125 lei neti részletfizetésre kaphatók gyári lerakatainál. Str. Ilarie Chendi 9., udvari raktárban. 6765

Eladó 120 drb. prima tenyész Merinobirka. Cim: Szilágyi Demeter, Bokszeg, Aradmegye. 6951

Nemcs gyümölcsfák kaphatók (igazolt betegségmentes), törpe és magas fajtákban. Szabó József ny. városi főkertész kertészetében, V. Paguba-ucca 23. (Zsidótemető). 6977

ELADÓK

tüll és filé függönyök (stórok), asztalterítők, selyem ágypárna, diványpárnák, vitríncsikok, nippalávalók és más kézimunkák. Modern háziszóttos szőnyegek. - Montirozás.

FEKETE

Strada Coşbuc 34 sz.

2 drb. új gyapjupaplan, kététele színben eladó Cim a kiadóban. 6915

Szőnyegszövő ráját, középnyagságú, megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek. 7004

Értesítem az igen tisztelt vevőimet, hogy államilag ellenőrzött saját faiskolámban termelt fajgyümölcsfáim eladását megkezdtem, Papp Lajos gyümölcsfaismeresítő és üzletelepe. Arad, Str. T. Serb No. 27. 6998

Recamié 3200. kényelmes klubgarntura 2830, modern sötét háló 7700 leiert eladó, ADLER bizományi üzlet, Str. Braţianu 2-4. 7003

Vasestergapad, 150 cm. esucstávolság, eladó. Férdeklődni Str. Sterca Sulitiu 57, Gradiste, Arad. 6975

Kézpénzért vásárolok antik fotelokat, garnitúrákat, szekrényeket, dísztárgyakat. Cimeket: „lól megfizetem” jelzére a kiadóba kérem. 6973

Eladó valódi nütria bunda és 5 drb. iparművész perzsaszőnyeg. Str. Capitan Ignat 12-a. 6954

Ebédő, hálószoba, előszoba és konyha eladó és 2-szobás modern lakás átadó. Str. Daciilor 14. 6966

Britiánsköveket

ékszert, keleti és belföldi szőnyeget magas árban veszek sürgősen megbízóim részére.

Modern sötét dióhálók, topolyahálók, ebédlők, csillárok, uriszobaberendezés, recamier, antik ülőgarnitúrák olcsón és nagy választékban.

Zálogvesztéseket

közvetítünk a timisoarai zálogházba előleget nyújtunk, hosszabbítást olcsón vállalunk.

TEMPO bizományi üzlet, F scher El-z-palota.

Zongora, Hamburger, keresztműves (nárfapédálos), egész rövid, modern, olcsón, sürgősen eladó. Megbízott: „Tempo”.

PUHA ÓLMOT VESZÜNK

Cim a kiadóban.

INGATLAN

Régi üzletház eladó

Pankota község piacterén, amelyen emberemlékezet óta ita méres volt, a tulajdonos öregsége miatt. Erős épület, melléképületekkel. Mindenre megfelel. Irá yi Mör, Pankota.

Elcsere német

Bánáiban levő emeletes, 2x6 szobás és mellékhelyiségekből álló, nagyon szép házamat, melyhez hatalmas raktárpépület, tarozik, nagy udvar és kert tel. Aradon levő kertés házzal. Cim a kiadóban. 6927

HATSCHEK

Ingatlanforgalmi Iroda
Arad, Biv. Carol 46. (Lakás ugyanott)
előnyös ajánlatok:

3 millió: a városházához közel, főterületes bérház, 600 öl telek, 330 ezer hozam. — 2,800 ezer: főterületre vezető fő-uccában emeletes bérház, nagy lakásokkal, nagy kert, jó hozam, 2,300 ezer; belvárosi modern emeletes nagy bérház, közel a Central-Hotelhez, összkomfortos modern lakások, conditokkal. — 1,950 ezer: új telefonkp-hoz közel emeletes bérház luxus lakásokkal, nagy kert. — 1,950 ezer: körüti emeletes 4 lakásos modern komfort, calorifer, cottage-építkezés, portálakás. — 1,150 ezer: belvárosi emeletes bérház 5 közepnagy fürdőszobás lakás, megf. jövdelem. — 1 millió: főpóstház közel felemeletes masszív sarokház, 5 bérlemény. — 900 ezer: állomáshoz közel emeletes átjáróház, 14 komplett lakás 90 ezer hozam. — 850 ezer: belv. uccakeresz. ezódésnél felemeletes, 3 komf. bérlemény, souterrain, nagy kert. — 800 ezer: emeletes sarokház 2 modern nagy lakással, kerttel a Medtianu-uhoz közel. — 650 ezer: ref. templomhoz közel alapincézett 12 lakásos 10% hozammal. — 630 ezer: főterületi üzletes ház 4 bérleménnyel, raktár- és pinchehelyiségekkel. — 600 ezer: központhoz közel üzletes sarokház, pince, összközművek 84 ezer hozam — 520 ezer: emeletes 10 bérleményes, 300 öl kert, közművek, közel a gör. kel. templomhoz. — 450 ezer: 3 lakásos alapincézett (elő-fürdőszobákkal) közel a Iancu-térhez. — 400 ezer: régi bérház 1x3, 3x2 sz. teljes lakás, ház, lakás, összközművek közel az Iparos-Kulturházhoz. — 380 ezer: Saguna-uti 4x2 sz. telj. lakás kedv. fiz. felt. — 350 ezer: új magasídsztes 2 lakásos villa, elő-fürdősz-val közel a Gyermekkörházhoz. — 340 ezer: magasídsztes új 6 lakásos, nagy kerttel, kedv. fiz. felt., 6 sz. autóbuzsjára, mellett. — 300 ezer: alapincézett új, magasídsztes 3 sz. csukott folyosóval, 2x1 sz. komplett lakás, szép kert, Erzsébet-mozihoz közel. — 280 ezer: új 2-szobás, fürdőszobás, 2 kis lakás, cserépkályhák, esslg. rollók, beépíthető front, kert, közel a Víztoronyhoz. — 260 ezer: üzletes sarokház a Pernyáiban, 2x2, 2x1 sz. telj. lakás pince, nagy kert, berendezés, jó hozammal. — 250 ezer: viadukthoz közel magasídsztes alapincézett 4 lakásos, nagy kerttel, jó hozam. — 220 ezer: új Iparosotthonhoz közel alapincézett 6 lakásos sarokház, 24 ezer hozammal. — 200 ezer: pernyáival új üzletes magasídsztes sarokház, 2 üzlet s 2 lakás, gorrédőnyök. — 180 ezer: Pompilu uccában 3 lakásos oca 300 öl gyümölcsösével. — 175 ezer: magasídsztes 20 éve épült 3 lakásos 350 öl kerttel. — 170 ezer: 4 lakásos bérház a Seminariunhoz közel, 18 ezer hozam. — 160 ezer: 2-szobás magánház közművekkel rendőrség táján. — 140 ezer: Saguna-ut mellett 2x2 sz. telj. lakás téglacserép épület, beköthető vízvez. — 45 ezer: Gradiste mozihoz közel kis ház, 140 öl kert. — Telkek a belvárosban is. — Földek. — Szőlők. — Kölcson betáblázás mellett.

KÜLÖNFÉLÉK

Haláleset

elutazás, költözéskészből kifolyólag veszek kézpénzért: ocska butorokat, ruhaneműket, ágyneműt, matracot, szőnyeget, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket, festményeket, hangszereket, makulaturapapírt, ócskavasat, padláson, mit. — Vasáro ok lakásban a padláson heverő bármilyenféle felesleges no. mi., ím. o. u. o. stb. Vidékre is megyek. Cimeket a kiadóba írd. Levelezőlap- vagy személyes hívásra hazhoz jövök. Ujdu-ucca 6.

Steiner Sándor.

Telefon 26-16. Telefon 26-15.

megbízhatóság

LOTERIA DE STAT

15 November 1938

20 új milliomos

4 - Egy sorsjeggyel

diszkrétio

WAGONS-LITS

COOK

Aradon a Minorita-palotában
Postacsekk-kontó száma: 24.018.

Legújabb jelentéseink:

Ujabb német követelések érkeztek Prágába

Berlin szerint Prága magatartása nem felel meg az új helyzet követelményeinek

Róma. Az olasz sajtó élénk figyelemmel kíséri a mind súlyosabbá váló cseh belpolitikai helyzetet. A Giornale d'Italia prágai tudósítója szerint Németország Prágában jegyzéket nyújtott át, amelyben elégedetlenségét fejezi ki Prága magatartása felett, amely nem felel meg az új helyzet követelményeinek. Németország a jegyzékben az új határok bizonyos kiegészítését kéri és felhívja

a kormányt, hogy mielőbb létesítsen egy olyan állapotot, amely a legjobban megfelel az európai együttműködés követelményeinek.

Ami az új csehszlovák elnöknek a személyét illeti, biztosra veszik Chvalkovsky megválasztását, míg az új kormányelnök Tiso dr., vagy Cerny jelenlegi belügyminiszter lenne, külügyminiszternek pedig Crnot, vagy Ossuskyt emlegetik.

Egymilliárd márka birsággal sújtják a német zsidóságot

Berlin. (Rador.) Berliini hivatalos jelentés a következőket közli: Jól értesült berlini körök szerint azok a számok, amelyeket a külföldi sajtó a letartóztatott zsidókkal kapcsolatban közöl, túlzottak. Valóban történt néhány letartóztatás az őrizetbevetettek biztonsága érdekében. Az őrizetbevételek részben a zsidóság lefegyverzésére irányuló akció keretében történtek. A Berlinben letartóztatott zsidók számát 1600-ra becsülik. Az a hír, amely szerint a müncheni zsidókat 48 órai határidővel a városból kiutasították, minden alapot nélkülöz.

Göring elnöklete alatt ma ülést tartottak, amelyen Frick belügyminiszter, Gürtner igazságügyminiszter, Göbbels propagandainyomozó miniszter, Funk nemzetgazdasági miniszter és Schwering Krossig pénzügyminiszter vettek részt. Göring rendeletet olvasott fel, amelynek értelmében 1939. január elsejétől kezdődően a zsidók nem lehetnek nagybani, vagy kisbani üzletek tulajdonosai, nem lehetnek bányászati kereskedők és nem üzemelhetnek önállóan inari foglalkozást. A jövőben zsidók nem lehetnek munkaadók. A nemzeti munkáról szóló törvény értelmében abban az esetben, ha egy zsidó valamely gazdasági vállalatnál vezető állást foglal el, a tulajdonos határidővel elbocsáthatja. Egy másik rendelet értelmében a zsidók rendbe kell hozniuk mindazokat a biztosításokat, amelyeket a legutóbbi csapásgázás alkalmával a német nép felhagyott. A költségeket a zsidó vállalkozási tulajdonosok vagy háztulajdonosok kell fedezniük. Azokat az összegeket, amelyeket a zsidók a szenvedett károk miatt a biztosító társaságoktól kaptak, azt a német állam elkobozza. A jelentés szerint a közeli jövőben újabb rendeletek jelennek meg a zsidóknak a gazdasági életből való kiküszöböléséről. — Folyóként a német birodalmi devizabiztos már elkészítette annak a rendeletnek a szövegét, amelynek értelmében a német zsidóságot egymilliárd márka birsággal sújtják.

A Reuter távirati iroda a következőket közli: Azok a zsidók, akik kenyér nélkül maradtak a legutóbbi antiszemita tüntetések következtében, valamint számos vállalat felmondó határozata miatt, a zsidó hitközségek gondoskodása alá kerültek. A hitközségek máris parancsot kaptak, hogy gondoskodjanak ezekről az emberekről.

Ugyancsak a Reuter ienteli, hogy az egymilliárdos birságot, amelyet zsidókra kivetettek, a zsidó vagyonokra kirótt adó formájában hajtják be. Mivel a németországi zsidók vagyonát 8-10 milliárd márkára becsülik, az említett adó előreláthatólag nem haladja meg a tíz százalékot. A jövőben folvamán a zsidók ellen újabb gazdasági rendszabályokat fogantatosítanak.

Bucuresti-i angol pályázat középiskolai tanulóknak részére

Bucurestiből jelentik: A közoktatásügyi minisztérium közlése szerint a bucarestii angol követség verseny pályázatot írt ki középiskolai tanulók részére, amely szerint 5-5 fiú és lánytanuló, akik a legjobb előmenetelt tanúsítják az országban az angol nyelv terén, jövő év nyarán a „British Council” vendégeként Angliába utaznak. A vizsgákat mindazon iskolákban tartják, ahol az angol nyelv rendes vagy rendkívüli tantárgy és a tanulók angol nyelven írják meg egy írásbeli feladványt. A dolgozatokat Angliában fogják elbírálni és a nyertesek két hetet töltenek a jövő évben Angliában a „British Council” költségén.

Csehország felajánlotta magát az olasz külpolitikának

Daladier fellünekeltő beszéde a francia frontarcosokhoz

Páris. Daladier francia miniszterelnök szombaton délelőtt fogadta a hadügyminisztériumban a vidék, a gyarmatok és a szövetséges államok frontarcosainak küldöttségeit, amelyek a fegyverszünet husz éves évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen vesznek részt. A miniszterelnök különös melegséggel üdvözölte a szövetséges államok küldöttségét, majd a francia frontarcosok küldöttségéhez fordulva ezeket mondta:

— Azt hittük, hogy megnyertük a békét, de csalódtunk. A békét csakis naponkénti elszánt

munkával lehet kiérdemelni. Amidőn néhány hét előtt azt mondtam, hogy az utamat kijelöltem, én ezt az elhatározásomat régi frontarcos szemlemben értettem. Dolgozni kell, minden erőt latba kell vetnünk, hogy kiérdemeljük a békét, amely csakis a bátor és erős népeknek van fenntartva.

A félhivatalos lengyel Gazetta Polska azt írja, hogy Chalkovszky külügyminiszter ajánlatot tett állítólag az olasz kormány-nak, hogy a cseh politikát Rómához fogja igazítani. Olasz politikai körökben hallgatással fogadták az ajánlatot.

Legújabb hírek:

— A Jugoszláv anyakirályné állapota. Belgrádból jelentik: Az „Avala”-ügynökség Mária Jugoszláv anyakirályné egészségi állapotáról az alanti orvosi jelentést közli: „November 11-én, Mária királyné az operáció utáni éjszakát igen jól töltötte. Általános egészségi állapota kielégítő. Láza 37 fok, érverése 94. Prof. Clarmont, dr. L. Bradovics.

— Titokzatos bűntény az apafai erdőben. Debrecenből jelentik: A közelben levő apafai erdőben egy fán, kilenc méternyi magasságban akasztott ember holttestét találták. Orvosi megállapítás szerint a holttest 5-6 hete lóghatott. A zsebében áztatott papírcédulát találtak és azon a következő szavakat lehetett kiolvasni: „Elfogam három országúról. Szeptember 25-én erdői jelentést is tettem illetékeseknek”. Ezután néhány szó üdvözlés következik. A levélben nincsen címzés, sem pedig aláírás. A hatóságok elrendelték a boncolást, mert nem lehetetlen, hogy az ismeretlen megmérgezők és holtan akasztották fel. A rejtélyes bűntényben erőlyesen folyik a nyomozás.

— Aranycsempészeket fogtak el a piski-i állomáson. A hunyadmegyei ügyészség aranycsempészeknek jutott nyomára. Bercovici Leontina és Vernescu Samuil buzuresti-i lakosok, akik pénzüket üzletbe akarták helyezni, a Kolozsváron is jólismert Goldstein Ervin tanácsára elhatározták, hogy a hunyadmegyei bányavidéken aranyat fognak vásárolni. Goldstein Ervin a tőkeket összehozta egy Katz József nevű dévai volt vendéglőssel, valamint Stern Alberttel, akiknek neve a kolozsvári bélyeghamisztási ügyben vált ismeretessé. A társaság 500.000 lelei elindult aranyat vásárolni. Az ügyről a Banca Națională ellenőrző közegei tudomást szereztek és a dévai állomáson az aranyátvevés közben tettenérték a társaságot. Ugy a csempészaranyat, mint a vásárlásra szánt pénzt elkobozták. A csempészek ellen megindult az eljárás.

— A CSEH MINISZTERTANÁCS EGYHANGULAG CHVALKOVSKYKT JELÖLTE A KÖZTÁRSASÁG ELNÖKÉVÉ. Prágából jelentik: A Német Távirati Iroda jelentése szerint a kormány tagjainak tanácskozásán egyhangulag Chvalkovskykt, a jelenlegi külügyminisztert jelölték a köztársaság elnökévé. A választás valószínűleg a jövő hét elején lesz. A minisztertanács elhatározta, hogy az összes politikai pártokat feloszlatja.

— A szófiai rendőrség szakácsa — nemzetközi betörő, akit Szatmáron fűltek le. Szatmárról jelentik: „Előkező” vendége van a szatmári rendőrségnek. Egy éjszakai razzia során az egyik külterületi kocsmában előállították Kiss Imre cukrászsegédet, akit betörések miatt több ország rendőrsége köröz. Kiss Imre változatos pályát futott be eddig. Hat évvel ezelőtt katonáveit szolgálta a turnamagurele-i vadászrezervben. Itt egy motorkerékpárt lopott s azzal egy őrizetlen pilanában megszökött. Elfogták és a határőri katonai fogházban töltötte büntetését. Mint szakács, a konyhán teljesített szolgálatot. Összebarátkozott a helyi szöfőrijével, akinek ellopta a ruháit és az öröket megtevesztve, kisült a kapun. Sikerült elérnie a román-bolgár határt és átszökött Szófiába. Először az egyik utépítészeti társaságnál kapott alkalmazást. A szállásán lakóársától ellopta az iratokat, amelyeknek segítségével a szófiai rendőrség mint szakács kapott alkalmazást. Közben kisebb-nagyobb lopásokat követett el. Amikor már nagyon forró lett talpa alatt a föld, visszaszökött Romániába. Brassóban, Bucurestiben, Iasiiban, Szatmáron és legutóbb Aradon működött, ahol Tarnóczy Lajos református lelkész lakását fosztotta ki. A veszélyes betörő kihallgatása során beismerte, hogy Jugoszlávián kívül még Magyarországon, Csehszlovákiában és Bécsben is „dolgozott”. A kolozsvári bíróság elé kísérik, ahol tiltott határátlépés, valamint a nyilvános szökés miatt vonják felelősségre.

Aktuális fejek:

DUFF COOPER

HENDERSON

FLANDIN